

DEBRECZENI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL
FERENC JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21-90 ÉJJELE 10-TŐL 23-48

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
NEGYEDÉVRE 8 P 70 FILLER.
HAVONTA 3 PENGŐ.

OLDAL

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLVI. ÉVFOLYAM, 176. SZÁM

Az egyenletes ellátás biztosítása

A modern hábornak egy új fontos kérdése van, a közellátás. Ennek a fontosságát volt alkalmunk tapasztalni már az első világháborúban. Az arcvonalak korlátlan kiterjedésének egyik iránya a hátsószög, az úgynevezett belső front, amely jelentőségében vetekedik a külsővel. Amikor a múlt tapasztalatai alapján erre rájötték, tisztában voltak azzal a felelős vezetők, hogy az új háborúnk már erre is felkészülve kell találni az országot.

A belső front legszemléltetőbb és a köz szempontjából igen nagy érdekkel bír a közellátás, módszereit lényegileg ismerjük.

Az élelmiszer fogyasztás korlátozásának és szabályozásának az a célja, hogy a meglévő készletet igazságosan ossza el és így az ország minden lakosa részére biztosítsa az elsőrendű élelmiszerigényt. A kormány a jegyrendszerrel biztosítja mindenkinek a megállapított fejadagot. Így van a kenyérral, liszttel, cukorral s egyes helyeken a zsírral is. Az egyes élelmiszerek fejadagját átmenetileg meg kell változtatni, hogy az egyenletes ellátás és igazságos elosztást biztosíthassa, így volt a kenyérral. Kenyérfejadagunk ma már biztosítva van, bár a múlt évi rossz termés miatt nagy küzdelmet kellett folytatnunk a természet csapása ellen.

A magyar kenyér csatájával egyidőben azonban más cikkek fogyasztásában is hasonló kérdésekkel kell megbirkózni. A zsirellátás például szintén rendezésre vár. Tavaly rossz volt a takarmánytermés, aminek nemcsak az volt a következménye, hogy a közvetlenül termő takarmány nem volt elegendő, hanem az is, hogy a közvetlen módon előállított takarmány például, a korpá szintén a szokottnál kisebb mennyiségben áll rendelkezésre. Ennek súlyos következményei lettek az állattenyésztésben és hizlalásban. Külföldről nem hozhattunk be takarmányt, mint békéban, mert a háborús nehézségek nem engedték. Ennek következménye az lett, hogy csökkent a sertés-hizlalás.

A kormány számos rendelkezést végzett a sertésállomány kiirtására és csökkentésének megakadályozására. Így például éppen a fogyasztók érdekében korlátozta a fogyasztásra szánt sertéslevágást. A fogantatott intézkedés lehetővé tette, hogy mindeddig zavartalanul biztosítsák Budapest zsirellátását, így Budapest ma viszonylag jó helyzetben van zsír szempontjából, ami természetes is, hiszen a főváros az ország szíve, ahol az ipar, a kereskedelem, a közgazdaság és városi lakosságunk nagy többsége összpontosul. Az elmúlt évek elemi csapásainak következménye most jelentkezik. A nehézségek azonban

A német csapatok heves utcai harcban elfoglalták Vorosilovszk városát

Mindenütt összeomlottak a szovjet tehermentesítő támadásai
A németek elérték a Kuban folyót — Nagy bombatámadás
Alexandria repülőtere ellen — Anglia indiai lázadástól tart
A kiéhezett szovjet csapatok emberhúst esznek

Borzalmas erejű bombatámadás az angol iparvidék ellen

Berlin, augusztus 4 A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német TT-nak:

A véderő főparancsnoksága közli: A német hadosztályok megtörték a helyenként makacsul harcoló bolsevik utóvédéket védelmét az Azov-tengertől keletre. A hadsereg gyors kötelei és a fegyveres SS kötelei merész előretöréssel több helyen elérték a Kuban folyót. A német csapatok heves, házról-házra folytatott harcban elfoglalták Vorosilovszk városát. A légihaderő kötelei megsemmisítő hatással támadták éjjel és nappal az ellenség repülőtereit, szállítási útjait és vasúti berendezéseit, egészen a Kaukázus hegység északi nyílva-

nyáig elterülő egész területen. A Sal és a Don folyó között a német és román csapatok tovább törnek előre kelet felé. Egy éjjeli támadás során a Volgán elsüllyedt egy szovjet tartályhajó. A nagy Donkanyarulatban a bolsevikiek eredménytelenül folytatták ellentámadásaikat. A rzevi térségben makacs harcokban visszavertük az ellenség ismételt tehermentesítő támadásait. A volchovi arcvonalzakaszon és Leningrád előtt saját támadó vállalkozásainkkal hasonló sikereket értünk el. A finn-öbölben bombateltalattal elsüllyesztettünk két bolsevik aknaszedő hajót, egy aknaszedőt pedig megrongáltunk.

A német vadászok az északi arcvonalzakaszon 39 bolsevik repülőgépet lőttek le, egy repülőgépet a légvédelmi tüzéség pusztított el.

Pusztító bombatámadás Anglia iparvidéke ellen

Berlin, augusztus 4. (Német TT) A véderő főparancsnoksága a német harci kötelek hétfői Anglia feletti tevékenységéről még a következőket közli:

Az első német harcirepülőgépek röviddel déli 12 óra után indultak el támadásukra Midland iparvidéke ellen és több várost mélyrepülésben árasztottak el bombákkal. — Ezekben a városokban az angol hadfelszerelési ipar jelentékeny központjai vannak. A kis magasságból dobott bombák nagy károkat okoztak Leeds városban, amelyben sok nagy gépgyár van. A gyárterepen hatalmas robbanások keletkeztek és a város szélén lévő épületekben tüzek keletkeztek. Súlyos találatok érték Middlesborough kikötőberendezéseit. Ez a város egyike Midland legfontosabb behozatali kikötőinek, amelyben különösen az angol vas és acélipar részére érkeznek nyersanyagok. A város közelében vannak azok a hatalmas hadigyárak, amelyekbe vízi úton érkeznek a vasérc feldolgozásra. Ennek a fontos ipari központnak több raktárhelyisége repült a levegőbe, bombatálatat következett. A bombák pusztításokat végeztek a város déli-keleti részében is.

Hétfőn délután német repülők Leicester városát is megtámadták. Más repülőkötelek mélytámadást hajtottak végre a közepangliai vasúti berendezések és hidak ellen. A támadások során a repülők bombáit megrongálták Loweston pályaudvart, valamint vasúti hidját. Német repülőterekre is. Az egyik repülőtéren 20 repülőgépet láttak a megfigyelők. A földön lévő repülőgépekre fedélzeti fegyverekkel nyitottak tüzet és ezen a szakaszon tottak tüzet és a repülőgépek közül néhányat felgyújtottak. Egy másik repülőtéren nagy tüzek keletkeztek a bombák nyomán. Hétfőn délután könnyebb német repülőgépek bombázták Anglia déli partjait. Az egyik kikötőváros nyugati részében a bombázások óriási károkat okoztak. Ezekből a nappali támadásokból csak egy gép nem tért vissza Angliából. (MTI)

Bombatámadás az alexandriai repülőtér ellen

Egyiptomban a német harcirepülőgépek augusztus 3-ára virradó éjjel és augusztus 5-én nappal bombákkal árasztották el az ellenség alexandriai repülőtereit és táborhelyeit. — Észak-Afrikában és Málta felett légi harcokban német vadászok saját veszteség nélkül kilenc angol repülőgépet lőttek le.

Az Anglia elleni harcban a légi-

haderő hétfőn ismét hadifontosságú berendezéseket és repülőtereket támadott Mindlandban, Anglia keleti és déli partjain. A támadások részben mélyrepülésben történtek. — Harcirepülőgépek a torquayi vizeken a kedde virradó éjszaka három kereskedelmi hajóra bukkantak és ledobott bombákkal azokat telibetalálták. (MTI)

Az olasz hadijelentés

Róma, augusztus 4. (Stefani) Az olasz főhadiszállás 789. sz. közleménye:

Az egyiptomi arcvonalon járőrtelvényesség folyt. A német vadászgépek ismételt légi harcok során le-

lőttek három Spitfire és három Hurricane gépet. A tengely légi kötelei bombázták Málta repülőtereit és három angol repülőgépet elpusztítottak a sziget felett. (MTI)

Rendre elvérének a szovjet tehermentesítő támadásai

Berlin, augusztus 4. (Német TT) A véderő főparancsnoksága a keleti arcvonal harcaival kapcsolatban közölte, hogy a német csapatok a Kuban-vidéken visszavonuló bolsevikieknek erővesztés sarkában vannak. Így itt és a Dontól délre a német támadás széles arcvonalon egyre nagyobb területre terjed ki. Az északi arcvonalzakaszon elvérének a bolsevik tehermentesítő támadásai során. A légihaderő támadásai a német csapatoknak érezhető megkönnyebbülést okoztak azokban a harcokban, amelyeket a hadsereg az erdős és eliszaposodott

terepen és állandó esőben folytat. A német vadászok ezen az arcvonalzakaszon 45 ellenséges gépet lőttek le.

Az északi szakaszon az ellenség megismételte teljesen hiábavaló támadásait a volchovi hídfő ellen délről, keletről és északról. A leningrádi körülzáró arcvonalon az ellenség előretörésének visszavetése után a német csapatok helyi vállalkozásai sikerrel jártak, bár az ellenség erősen ellenállt. A tartós eső és az eliszaposodott terep ezen a szakaszon is megnehezítette a német csapatok előrenyomulását.

kellő beosztással és a közönség fegyelmezettségével csak átmenetiek, amint ezt a kenyér-kérdés szerencsés megoldása biztosítja. Addig azonban, amíg az átmeneti állapo-

tot sikerül áthidalni, szűkebben kell gondoskodnunk a meglévő zsirokészletünkkel, hogy így mindenkinek biztosítani tudjuk a szükséges zsiranyagot.

A KIEHEZETT SZOVJET KATONÁK IRTOZÁS NÉLKÜL ETTEK AZ EMBERHUST

Berlin, augusztus 4. (Német TI) Egy német fogságba került szovjet vezérőrnagy elmondotta, honnan erednek a bolsevisták sikereiről szóló jelentések.

— Egy körülzárt várost kellett volna felszabadítanunk. — mondotta a vezérőrnagy. — meg is kíséreltük a támadást, de szörnyű veszteségeket szenvedtünk. Kudarunkat nem mertük jelenteni Moszkvának, de hamis jelentéseket küldtünk. A főparancsnok meg még bennünket is felülmúlt a derültásban és így keletkeztek végül is a győzelmi jelentések. Később azonban Moszkva is rájött, hogy mindez csak csalás és új főparancsnokot küldött. Ez három hadosztályunk elvesztéséhez vezetett.

— Még kétszer változott a főparancsnokunk és ezzel sorsunk megpecsételődött. Elvágtak bennünket és megkezdődött az éhezés. Amikor az utolsó tartalékok is elfogytak, már csak a fák kérgéből és fűből éltünk és mindjobban terjedt a kannibalizmus. A kitéhezett katonák minden irtozás nélkül ették az emberhúst. Így pusztult el hadseregünk és csak az előnyomuló német csapatok vetettek véget szenvedéseinknek. (MTI)

UJABB ELES TÁMADÁS AZ ANGOL KORMÁNY ELLEN

Amszterdam, augusztus 4. (Német TI) Mint a brit hírszolgálat közli, az amerikai expedíciós hadseregéről szóló törvény második olvasásakor az alsóház ülésén élesen bírálták az angol kormány eljárását. A független párti Clement Davis tiltakozott az ellen, hogy a kormány bejezett tény elé állította az alsóházat és egy nap alatt hajszolta át a törvényt. Az alsóházban, jölehet már hosszabb ideje foglalkozott az ügygel. Beamish ellentengernagy annak a véleményének adott kifejezést, hogy Vinant amerikai nagykövét levele, amelyben a törvényt ismerteti, erősen „udvariasság ultimátum” jellegű követelte, hozzák nyilvánosságra az Eden és Vinant között lefolyt egész levelezést. (MTI)

TITKOS ÜLÉSEN NYILATKOZOTT ATTLEE HELYETTES MINISZTERELNÖK

Amszterdam, augusztus 4. (Német TI) Cripps az angol hírszolgálat jelentése szerint kedden közölte, hogy Attlee nyilatkozni kíván „legjobb lenne azonban, ha azt a nyilatkozatot titkos ülésen tenné.” A képviselőház erre titkos ülésre ült össze. (MTI)

Amszterdam, augusztus 4. (Német TI) Mint a brit hírszolgálat közli, az alsóház keddi titkos ülésén Attlee helyettes miniszterelnök nyilatkozatot tett, csak rövid ideig tartott. Uána tovább folyt a nyílt ülés. A belügyminiszter kérte az alsóházat, hogy fogadjon el egy javaslatot, amelynek értelmében felhatalmazzák az amerikai hatóságokat hogy itélkezzen minden olyan büntetőeljárásban, amely az Egyesült Királyság területén tartózkodó amerikai hadsereg tagjai között előfordul. (MTI)

HA A NÉMETEK ÁTKELNEK A KAUKÁZUSON, ÉSZAK-IRÁNBAN VÉDEKEZIK A SZOVJET

Ankara, augusztus 4. (NST) Nagy-Britannia, az Egyesült Államok és a Szovjetunió katonai bizottságai Iránban megbeszélést folytattak Irán védelméről, amennyiben a németek a Kaukázuson át dél felé nyomulnának elő. A bizottságok úgy határoztak, hogy Észak-Írán védelmét átengedik a Szovjetunióknak. Az iráni tisztok körében mind erősebb az az irányzat, hogy az iráni hadseregnek távol kell maradnia a harcoktól. A GPU számos iráni tisztet emiatt már le is tartóztattak.

Fontos területek jutottak német kézre

Berlin, augusztus 4. (Német TI) A német hadijelentés kiegészítése-képen a Német TI a következőkről értesül:

A német betörés a Kubán-vidékre sugáralakban indult ki, különböző irányokból a Donon túl. Rosztovtól délre alakított hídfőállásokból. A német jobbszárny óriási előretörését már nem tarthatja fel az egyes ellenséges utóvédék szivós ellenállása. A hadsereg és a fegyveres SS gyors kötelekeiből álló élcsoportok már több helyen elérték a Kubán felső folyását.

Laval párisi megbeszélései

Páris, augusztus 4. (OFI) Laval kedden délelőtt fogadta a miniszterelnökségi, az ipari, termelési, munkaügyi, pénzügyi államtitkárokat, Barnauth főmegbízottat, aki a német-francia gazdasági kapcsolatok ügyét intézi, továbbá kézműipari főtitkárt, valamint a prefektust, a délután folyamán pedig Strotini nagykövetet. Laval párisi tartózkodása során megbeszélést folytatott a megszálló hatóságok képviselőivel, a közellátásügyi, valamint a kézműiparosságot érintő kérdésekről. (MTI)

Az embertelenség netovábbja

Berlin, augusztus 4. (Német TI) Katonai helyről közlik: — Timosenko seregeinek gyors visszavonulása a keleti arcvonal déli szakaszán nem hagyta a mi számunkra időt, hogy sebesülteinkkel törődjünk. — jelentette ki Taran Charchan szovjet törzserős, aki Vorozilovszknál német fogságba esett. A vorozilovszki kórházban, — mondotta az orvos, — azt parancsolták a sebesülteknek, hogy elszállítás végett a pályaudvarra menjenek. Aki elment, azt a kórház biztosa lelötte. Ezek voltak a legtöbbben, ott kellett maradniok, mert súlyos segesüléseik miatt nem tud-

Sztalin elkedvetlenedésének akarja elejét venni Churchill moszkvai útja

Stockholm, augusztus 4. A svéd fővárosban makacsul tartják magukat azok a hírek, amelyek szerint Churchill titokban Moszkvába repült és ott Sztalinnal megbeszélést folytat.

Churchill moszkvai utazásának a céljai és előnyei közzétek. A németek rendkívül gyors előnyomulása Oroszországban halomra döntötte a szövetséges haditerveit.

Nemcsak Angliában, hanem Moszkvában is sürgetve követelik a második hadszíntér felállítását.

A moszkvai angol tudósítók, a Times tudósítójával az élükön, nap mint nap kétségbeesett tudósításokat küldenek hazra, amelyekben rámutatnak arra a szörnyű veszélyre, amely a Szovjetuniót fe-

Ezzel a támadással és Vorosilovszk (Tavropol volt azelőtt) iparváros meglepő elfoglalásával a német támadó csapatok és alakulatok már 150 km-re jutottak Salktól délre. Ezzel igen fontos területek jutottak német kézre, az ottani közlekedési hálózatot is átvágták és megzavarták. Az ellenség nem képes egységesen irányított ellenállást kiépíteni. A Don-kanyarulatban nagy szovjet páncélos erők bevetése következtében még mindig heves harcok folynak. A szovjet ellentámadásait mindentűt visszaverték.

Páris, augusztus 4. (Német TI) Laval kedden délután Vichybe utazott. A kiadott hivatalos jelentés szerint Laval párisi tartózkodása alatt a német megszálló hatóságokkal folytatott megbeszéléseket.

EGY NÉMET VEZÉRŐRNAGY HŐSI HALÁLA

Berlin, augusztus 4. (Német TI) Julius van Barnuth vezérőrnagy egy páncélos hadsereg vezérkari főnöke egy hatalmas hadművelet irányítása közben hősi halált halt.

tak felkelni. A kórház biztosa tiltakozásom ellenére megsebesítette azokat, akiket agyonlőttek, azután lefényképezte. — Azt mondotta, hogy nekünk erre az anyagra propaganda céljaira sürgősen szükségünk van. Megmutatott egy Moszkvából származó parancsot, amelyből kitűnt, hogy ilyen képeket kell szerezni. Ezeket a felvételeket azután megmutatták a csapatoknak, azzal, hogy mindenki így jár, aki német kézbe kerül. A biztosok azt hiszik, hogy ilyen eszközökkel elősegíthetik az ellenállást a németek ellen és a katonák harci kedvét fokozhatják. (MTI)

Még nem kell pótdíjat fizetni a harc téren küzdő honvédek életbiztosítása után

A kormány rendeletet adott ki, amely kiegészíti és módosítja az életbiztosítási szerződések körében a háborús haláleseti kockázat viseléséről kiadott rendeletét. A kormány ugyanebben a rendeletben gondoskodott arról is, hogy a háborús haláleseti pótdíj fizetését, amennyiben annak elrendelésére sor kerül, a biztosítottaknak megkönyvitse.

A pótdíj fizetési kötelezettség elrendelésére mindaddig nem volt szükség, mert a rendelet kiadása óta a szövetségesen előfordult háborús haláleseti károk kifizetését az országban működő biztosító intézetek pótdíj nélkül is vállalták. A pénzügyminiszter elrendelheti a pótdíj fizetését, ha annak szükségét a háborús haláleset megállapítása indokolta tenné. A most megjelent 1580-212 számú rendelet értelmében a háborús haláleseti kifizetési pótdíj nem az egész évre egyszerre, hanem negyedévi részletekben fizetendő.

A kormány rendeletének új intézkedése, hogy olyan biztosítások, amelyeknél a biztosítottak a kockázatot minden korláto-

nyezeti, ha nem állítják fel sürgősen a második hadszínteret. Együttal a szövetséges hatalmak közötti jóviszony megromlásától is tartanak.

Churchill abban reménykedik, hogy személyes látogatása Sztalint megnyugtathatja és további elkedvetlenedésének elejét veheti. Együttal azonban Churchill látogatása belpolitikai ellenfelei bírálatainak az élét is elveszi. Minden esetleges támadásnál Churchill megtalálhatja azt a kényelmes kibúvót, hogy Sztalinnal minden szükségesnek mutatkozó intézkedést megbeszélte. Mindezeket egybevetve meg lehet állapítani, hogy Churchill moszkvai utazása mellett sokkal több érv szól, mint ellene.

zás nélkül, csak bizonyos várakozási idő eltelte után viselik, a pótdíj fizetési kötelezettség alól a várakozási idő alatt mentesek. A kisémberek körében ugyanis nagyon elterjedt az orvosi vizsgálat nélküli, úgynevezett népbiztosítás. A biztosító ezeknél rendszeren kiköti, hogy a kötvényben feltüntetett teljes biztosítási összeg megfizetésére csak bizonyos várakozási idő eltelte után köteles.

A kormány korábban kiadott rendelete szerint a pótdíj 6, illetőleg 10 ezredek, aszerint, hogy a biztosítás a háborús események beállta előtt, vagy után kötötték. Ez a rendelkezés biztosítástechnikai szempontból indokolt ugyan, mert a régi biztosításoknak kisebb a kockázata, mint-hogy ezeknél már bizonyos díjtartalék összegyűlt. Ezt a megkülönböztetést a kormány most megszüntette, különösen a harc téri szolgálatot teljesítő honvédek-re való tekintettel, mert mélypánytalan volna, hogy az, aki a harc tereire indulása alkalmából köti biztosítást, bármi szempontból is hátrányos helyzetbe kerüljön.

EGYETLEN SZAKASZON 800 PÁNCÉLKOCSIT VESZTETT A SZOVJET

Berlin, augusztus 4. (Német TI) Katonai helyről közölték, hogy Voronyezs 4 hét óta szilárdan a németek kezében van. A szovjet csapatok minden kísérlete, hogy a várost számos hadosztállal és páncélosokkal hatalmukba kerítsék, megghiúsult a német védelmen. A bolsevikiek több mint 800 páncélost veszítettek csak ezen a szakaszon. Több ezer bolsevik el-esett a német állások előtt. Egy nagyrészt felszőlizsziakból álló hadosztály a voronyezsi hídfőnél napokig tartó harcokban hat ellenséges hadosztály és három páncélos dandár támadásait verte vissza. Naponta 36-szor is támadták a szovjet csapatok, de a támadások megrekedtek a német fegyverek összpontosított tűzében. Erős tüzérségi és légi támogatás sem használt és a bolsevikik semmiféle eredményt nem tudtak elérni. (MTI)

AZ ÚJ IRÁNI MINISZTERELNÖK

Amszterdam, augusztus 4. (Német TI) Mint a brit hírszolgálat Teheránból jelenti, Saltaneh Ouavas Iránban átvette a miniszterelnöki tisztet. Azt várják, hogy kormánya névsorát rövidesen nyilvánosságra hozza. (MTI)

TÖLGYFALOMB EGY 22 ÉVES TÖRZSŐRMESTERNEK

Berlin, augusztus 4. (Német TI) A Führer Beerenbrock törzserőrmesternek, egy vadászrezd repülőgépvezetőjének a tölgyfalombot adományozta a vaskereszt lovagkeresztjéhez. Hitler az alábbi levelet intézte a kitüntetett vadászrepülőhöz: — A népiünk jövőjéért folyó harcban tanúsított hősiesség magalatársának hálás méltatásául a német véderő 108. katonájaként a tölgyfalombot adományozom a vaskereszt lovagkeresztjéhez. Hitler.

Beerenbrock, a 22 éves törzserőrmester a Mülders vadászrezd kötelékébe tartozik és valamennyi légi győzelmét a szovjet elleni harcban érte el. Augusztus 1-én 9 ellenfelét lőtte le és ezzel elérte a 94-102. légi győzelmét. (MTI)

A JAPÁNOK ELFOGLALTAK AZ ÉSZAKBURMAI PUTÓT

Sanghai, augusztus 4. (NST) Csungkingi jelenés szerint a japán csapatok elfoglalták Tibet határán fekvő Pulo északburmai várost. Csungkingi katonai körök véleménye szerint a japánok északi előnyomulást készítenek elő, amelynek végső célja az, hogy Csungkingot elvágják Észak-Indiától. Amint az esős évszak végetér, a japánok nagyarányú hadműveleteket hajtanak majd végre ebben az irányban, illetőleg erre számít a csungkingi kormány.

LADY ASTOR MEGMONDTA AZ IGAZAT A SZOVJETRŐL — EKTELENTUL GYALÁZZAK ERTE

Stockholm, augusztus 4. (NST) Lady Astor Oldhamban beszédet tartott, amely az angol sajtó dühkitöréseire vezetett — jelentik a svéd tudósítók Londonból. Az ismert képviselő kijelentette, hogy a Szovjetunió ma már nem a szabad népek hazája és a kommunisták nem is Angliáért harcolnak, hanem egyesegyedül a saját bőrüket akarják menteni. Nem a Szovjetunió, hanem csak az Egyesült Államok sietnek önként Anglia segítségére.

A képviselő kijelentései ellen főleg a Daily Herald, a Daily Mirros és a New Chronicle rohan ki igen hevesen. A Göteborgs Handels och Sjöfarts Tidning jelentése szerint a képviselő kijelentéseit szélhómoságnak minősítették. Hangsúlyozták, hogy lady Astor megmondatlan kijelentéseivel igen súlyosan veszélyeztetni a Szovjetunió bizalmát Angliával szemben, épen akkor, amikor az angol-szovjet viszony a legkritikusabb óráit éli.

Vigszínház

Ma is a remek zenés magyar vigjáték:

Hotel kikelet

Fősz.: Tökés Anna, Páger, Turay Ida, Kabos, Uray, Maly Gerő.

MUSSOLINI:

A tengelynek meg van minden eszköze a győzelem kivívására

A Duce látogatása a tengermentésén

Redipuglia, augusztus 4. (Stefani.) Mussolini miniszterelnök hétfőn három motoros repülőgépen a fasiszta párt titkára kíséretében ideérkezett. A Duce hódolt az aostai herceg, a III. hadsereg parancsnoka emlékének, úgyszintén ama száz ezer halott emlékének, akik az első világháború folyamán elestek és az itteni katonai temetőben alusszák örök álmukat.

A Duce ezután Castelnovo d'Istriát és a régi határ közelében levő többi községet látogatta meg és résztvett a mozsarakkal és új gyalogsági ágyúkkal folytatott lögyakorlaton. A Duce ezután a tiszti érkezőben villásreggelizett, majd visszatért Goriziába, ahová délután fél 4-kor érkezett meg. A Duce a katonai övezet parancsnokának székelylén összegyűjtötte a magasabb parancsnokságok tiszteit. Megjelent Cavallero tábornagy, a nagyvezérkar főnöke, — Ambrosio tábornok, vezérkari főnök, Roatta tábornok, a szlovéniai és dalmáciai fegyveres erők főparancsnoka, Ferrero tábornok, a triesti hadtest parancsnoka, Roboi tábornok, a lubianai hadtest parancsnoka és Coturri tábornok, az 5. hadtest parancsnoka.

A Duce felkérésére Roatta tábornok részletes ismertetőt adott a szlovéniai és

a szomszédos területekről, felsorolva azokat a katonai intézkedéseket, amelyeket a rend és nyugalom fenntartása érdekében tettek. A tábornok ismertette ezután a jövő programját.

A Duce több részletkérdésre nézve felvilágosítást kért, majd a maga részéről hangsúlyozta, hogy a helyzet kedvezően alakult. Ezután vázolta a tengely különböző harcterein az általános helyzetet, főleg az olasz csapatok helyzetét. A továbbiakban műszaki jellegű utasításokat adott, majd olyan utasításokat, amelyek a határterületeket, főleg Dalmáciát és Szlovéniát különösen érintik. Közben nagy tömeg gyűlt össze a katonai parancsnokság előtt.

A Duce megjelent az erkélyen és beszédet mondott. Emlékeztetett azokra a hőskörményekre illő harcokra, amelyek szentté avatták az Isonzó partjait és a Karszt hegység vidékét. Mindazok, kik a régi határon innen és túl még álmodtak szőnek, megismerkednek Róma hatáttalan törvényével. A második harctér nem itt létesül, valószínűleg a világ egyetlen másik részén sem. A tengelynek és a hármass egyezménynek meg van minden szükséges eszköze a győzelem kivívására. (MTI)

Magyarország közre akar működni az új Európa felépítésében

Berlin, augusztus 4. (MTI) A német-magyar gazdasági tárgyalások hefejezésével kapcsolatban az Esener National Zeitung rámutat arra, hogy a gazdasági megbeszélések a hagyományos baráti szellemben folytak le. Magyarország a lehetőségekhez képest és gyckron erőinek rendkívüli megfeszítésével azon fáradozik, hogy eleget tegyen Né-

metország és szövetségesei kívánságainak és ezzel tanujelét adja annak, hogy közre akar működni az új Európa felépítésében. Magyarország hajlandó szükség esetén saját sürgős szükségleteit háttérbe szorításával is vállalni a mostani idők terheinek tekintélyes részét a jobb jövő érdekében.

Gyilkosság egy gunyvers miatt

A Kuria helyben hagyta a debreceni tábla ítéletét

Tavaly február 5-én Máragyulafalva községbeli legények átrándultak Falusugatagra, hogy az ott rendezett táncmulatságon részt vegyenek.

Egy helybeli legény a máragyulafalvaiakra gunyverset énekelt s emiatt verekedés keletkezett.

Fehér Péter 22 éves földműves nekirámadt Timkó Istvánnak, akit a magavált vitt konyhakéssel melleszűrt. Timkó István belső elhárítás miatt a helyszínen meg-

halt. Fehér Péter még egy legényt megszűrt, de ez csak kisebb sérülést szenvedett.

A máramaroszigeti törvényszék szándékos emberölés büntette miatt Fehér Péter tízévi fegyházra ítéltet el.

A debreceni tábla, majd végző fokon a Kuria dr. Szolnok-tanácsa, dr. Kéler Béla koronabíró helyettese felszólalása után a tízéves fegyházban tartózat kiszabó ítéletet jogerőre emelte.

Gróf Esterházy János nagyjertékű előadása a Nyári Egyetemen

Magyarország minden állampolgára a politikai magyar nemzethez tartozik

A debreceni Nyári Egyetem idei tanfolyamának egyik legnagyobb jelentőségű előadása hangzott el kedden délután az egyetem auditorium maximumában közel kétezer főnyi hallgatóság előtt. Gróf Esterházy János, a Szlovákiai Magyar Párt elnöke tartotta meg nagy érdeklődéssel várt előadását: A nemzetiségek viszonya az államhatárhoz címen. A hallgatóság soraiban ezúttal nemcsak a Nyári Egyetem hallgatói jelentek meg, hanem ott voltak többek között gróf Csáky Mihály, a Szlovákiai Magyar Közművelődési Egyesület elnöke is, továbbá dr. Fleischmann Gyula tanügyi főtanácsos, Szilassy László főispán, vitéz dr. Ujvárossy Sándor titkár kíséretében, továbbá a tanfolyam jelenleg már Debrecenben tartózkodó előadói, a város köz- és kulturális életének vezető notabilitásai is.

Az illusztris előadót terembe lépésekor a hallgatóság fenállva és szűnni nem akaró tapsviharral fogadta, majd ennek elültével tartotta meg előadását Esterházy gróf.

Előadása során áttekintést adott a magyarországi nemzetiségek multjáról. Is-

mertette a magyar állam nemzetiségi politikáját, a szentistváni birodalmi gondolatot, amelynek értelmében Magyarország minden állampolgára a politikai magyar nemzethez tartozik.

A továbbiakban a hazai németiség helyzetével foglalkozott. Kifejtette, hogy a magyar-német sorsközösség szálai a régmúlt időkbe nyulnak vissza és történelmünk során a magyarországi németiség mindig megértette a magyar eszméket, azokat híven szolgálta és különösen a negyvennyolcas szabadságharc idején adta fényes tanúbizonyságát a magyar államhoz való hűségének.

Előadása második részében a szlovákiai magyarság helyzetét ismertette, kiemelve azt a tényt, hogy a szlovákiai magyarok megmaradnak jó magyaroknak és ugyanakkor lojális állampolgárai a szlovák államnak, amelynek keretén belül élnek.

Előadása végén a magyar ifjúsághoz fordult, kérve őket, hogy tanulják meg a kisebbségek nyelvét, ismerkedjenek meg népeikkel, kultúrájukkal és életükkel.

Katonazene

szombaton, vasárnap,

kedden, szerdán

és pénteken délután

fél 6 órától a Nagyerdei Vigadóban.

Befejezésül hangoztatta, hogy a magyarság történelmi elhivatottságába vetett hitben megerősödve témek vissza szlovákiai munkahelyükre, hogy ott betöltsék azt a hivatást, amelyet az isteni gondviselés számukra kitűzött. Azzai a meggyőződéssel térünk vissza — mondta végül — hogy a magyar vezetés ezekben a történelmi időkben bölcs elő-

relató államférfiak kezében van és európai gondolkodású fiatalok áll a sorompóban, hogy felépítse az erős Magyarországot.

A hallgatóság az előadás közben is többször adott kifejezést tetszésének, majd az előadás elhangzása után hosszasan és melegen ünnepelte a kitűnő előadó politikust.

Fagylattól cehordfogyasztás volt, a piaccól eltűnt a dinnye az idei nyár legfocorebb napján

Kedden rekkenő melegre ébredt Debrecen. Ez nem frázis, hanem tény, hogy már reggel mindenki érezte ma rekordmeleg lesz! Ezért aki csak tehetett, már ekkor „jobb vizekre evezett”, kimenekült a strandra. Aki „benszorult” a városban, az is igyekezett gondoskodni a megfelelő hűtőmegoldásról. Természetesen itt csak belső hűtésről lehetett szó. Voltak, akik sörrel vigasztalódtak, nagy keletje volt a fagylaltnak is, mert — mint értesülünk — egyetlen hétköznapon sem fogvott még ilyen mennyiségű fagylalt az árusításokban és cukrászdákban, mint a keddi napon. A piacról pedig egyszerűen eltűnt a dinnye. Ennek hátterében

volt. Az egyik az, hogy az emberek fokozottabb mértékben „szomjaztak” rá s vásárolták, a másik pedig az, hogy állítólag a termelőknek nem volt kedvük a nagy melegben piacra hozni. Inkább nekimentek a bieskával valamelyik hűvös szegletben. Tény az, hogy a felhozatal kevés volt s már a reggeli órákban elkaptokták a vásárlók.

A meleg egyébként nemcsak a dinnyénél, hanem egyéb piaci cikkeknel is kedvezőtlenül befolyásolta a felhozatal. Végül ide tartozik még az, hogy a hőmérő 36—38 fokra felszökött az árnyékban, a napon meg egyesek szerint „meg sem állt”, vagy ha megállt is, jóval a 40-on felül.

Indiai felkeléstől tart London

Gandhi ismételen teljes függetlenséget követel

Zürich, augusztus 4. (NST) Az indiaiak milliói várják Gandhi felhívását az általános sztrájkra — jelenti a United Press Kalkuttából. India jelenlegi helyzetével foglalkozva. Gandhi elgondolásait a kongresszuspárt végrehajtó bizottsága ugyanis elfogadta és jóváhagyta indiai körök véleménye szerint, Gandhi felhívása az általános sztrájkra, kivéve kisebb mohamedán köröket, sehol sem találhat komoly ellenzék.

Ezzel kapcsolatban rámutatnak Gandhi legutóbb Bombayban megjelent cikkére. Ebben megállapítja az indiai vezér, hogy az indiai népet csak a teljes függetlenség elégítheti ki. Szó szerint a következőket írja:

— Amennyiben nem kapjuk meg teljes függetlenségünket, elégedetlenségünk könnyen odavezethet, hogy örömmel üdvözöljük a japánokat, amikor Indiában partra akarnak szállni. Egy ilyen szerencsétlenség azonban elkerülhetünk, ha szabadok vagyunk.

A Basler Nachrichten londoni tudósítójának a jelentése szerint a brit körök teljesen lehetetlennek tartják Gandhi követelését, hogy az angol csapatok azonnal hagyják el India területét. Londonban komolyabb fölkelésekkel is számolnak, nem tartják azonban vilátnak, hogy a brit katonaság fegyverei le tudják győzni az indiai megmozdulásokat.

Amszterdam, augusztus 4. (Német TI) A Reuter-iroda bombayi jelentése szerint Gandhi kijelentette, hogy hajlandó részt venni a Sabru liberális vezér javaslatára összehívott kerekasztal-konferencián.

Amszterdam, augusztus 4. (Német TI) A brit hírszolgálati iroda közli Gandhi-nak a pándiai kongresszus végrehajtó bizottsága elé terjesztett határozati javaslatát. A jelentés szerint hangoztatja, hogy azok a javaslatok, amelyeket a brit háborús kormány nevében Cripps terjesztett elő, jobban, mint valaha feltörték a brit imperializmust a maga meztelenségében, hogy Indiát megvédje

és India, valamint a brit érdekek között örök időkre tart a harc, mint ahogy Anglia még mindig kitarat Indiával szemben a bizalmatlanság politikája mellett. Erthetetlen, miért nem bízzák meg India nemzeti védelmével India kiválasztott képviselőit.

Gandhi a továbbiak során hangoztatja, hogy Indiának a háborúban való részvétele nem találkozik az indiai nép helyeslésével és a háborús részvétel kizáróan brit ténykedésre vezethető vissza. Ha India szabad lesz, első lépése először az lesz, hogy tárgyalni fog Japánnal. A bizottság — folytatja Gandhi —, ezért azon a véleményen van, legjobban ha a britek kivonulnak Indiából. A továbbiak során arról ad hírt, hogy Gandhi e javaslat nyilvánosságra hozatala kapcsán kijelentette, hogy a javaslat sokakat érint és sokan lesznek, akik fogukat csikorgatják. (MTI)

New-Delhi, augusztus 4. (Bud. Tud.) Hatósági rendelet értelmében megtiltják a fegyveres szervezetek létesítését Indiában. Ez a tilalom arra vezethető vissza, hogy a kongresszusi párt végrehajtó bizottsága magánhadserget kíván felállítani.

HUNGARIA FILMSZINHAZ

Ma először a párisi világtárlás nemzetközi nagydíjjal kitüntetett művészi filmalkotás:

Vágyak

egy párisi diákleány története.

Főszereplők: Danielle Darrieux és Charles Vanel.
Előadások: d. u. 5. 7. 9-kor.
Híradó! Híradó!

A miniszterelnök ünneplése a Tiszazugban

Mezey Lajos, a kunszentmártoni választókerület országgyűlési képviselője résztvett a nagyrévi, inokai és cibakházi Magyar Élet Pártiszervezetek választmányi ülésén.

A szegedi fajvédő népi politika fokozatos kibontakozását, előrelépését vázolta nagy érdeklődés mellett, amely politikának Gömbös Gyula szellemében való vezére Kállay Miklós miniszterelnök. Ez a politika — mondotta többek között — befelé országot épít, sebeket gyógyít és a szociális magyar jövő biztos alapjait erősíti, kifelé pedig nagy harátaink mellett harcol magyar életéért. Aki a mai sorsdöntő időkben mindennapi munkáját a maga helyén fokozott eredménnyel maradéktalanul elvégzi, az ezekért a magyar célokért dolgozik, amelyek egyben az új Európa győzelmét is jelentik. Mezey Lajos nagyvonalú fejtegetéseit lelkesen fogadta a hallgatóság, a pártválasztmányi ülések Kállay Miklós miniszterelnököt osztatlan bizalmukról biztosítva úgy öl, mint Lukács Béla minisztert, országos pártelnököt táviratilag üdvözölték.

Cigányzenész mellett mellette lőtte magát

Budapest, augusztus 4. Az éjszaka 11 óra tájban egy fiatal ember tért be a Kenyérmező utca 8. számú házban levő vendéglőbe. Bort rendelt és rövid idő múlva négy nőt is ültetett az asztalához. Több liter bor után pálinkára tértek át. Egymásután húzotta a cigánnyal nőismerőseit, majd amikor a cigány letette a vonót, a fiatal ember hírtelen előrántotta zsebéből pisztolyát és mellette lőtte magát. Vérző mellet esett a földre. A Rókus-kórházba vitték eszméletlen állapotban. Segelbaum Béla a neve, 28 éves bútorfényezéses. Szerelmi bánata miatt lett öngyilkos.

Eltörte a lábát a kenyér

Szabó Gyula 30 éves, Loránffy-utca 9. szám alatt lakó péksegéd kedden délután a Csapó-utcán kerékpáron mintegy hatvan kiló kenyeret szállított. Egyik fordulónál olyan szerencsétlenül esett le a kerékpárról, hogy a kenyér a lábára zuhant és combcsontját több helyen eltörte. A mentők elsősegély után beszállították a sebészeti klinikára, hol gyógykezelés alá vették. állapota súlyos.

Meggyuladt egy osztág a szikrától

Berezky Gábor Nagyhegyes 46. b. számú tanyáján cséplés közben kedden délután a cséplőgépből kipattanó szikra meggyújtotta a közelben levő, mintegy 300 keresztből álló gabonasztagot. A tűzhöz kivonult a debreceni és szoboszlói tűzoltóság, teljesen azonban nem utádk megmenteni az égő gabonát, csak mintegy 30 mázsának megfelelő mennyiséget.

Atdorbézolt éjszaka után a villamos és az alagút fala közé szorult

Budapest, augusztus 4. Kedden reggel könnyen végzetesé válható szerencsétlenség történt a földalatti villamos Hiltérter megállójánál. Egy férfi belekapaszkodott a már mozgásban levő villamoskocsi ajtajának fogantyújába. A kocsi a férfit magával vontatta az alagútba, úgyhogy az a villamos és az alagút fala közé szorult. A mentők a szerencsétlen embert beszállították a Magdolna bal-eseti kórházba. Állapota rendkívül súlyos.

A rendőrség a nyomozás során megállapította, hogy a szerencsétlen embert Jankó Sándornak hívják, 29 éves szobafestő, aki a reggeli órákban szabadult a főkapitányságról. Jankó Sándornak viharos éjszakája volt. Hétfőn a késő esti órákban befért egy Podmaniczky-utcai vendéglőbe, ahol batrányt rendezett, mire a tulajdonos rendőrt hívott. Jankó ekkor kiugrott az ablakon és elmenekült. A Szondy-utca és Bajza-utca sarkán levő vendéglőbe ment, ahol folytatta a duhajkodást. Belekötött egy asztaltársaságba, amelynek tagjai alaposan ellátták a garázdát festő baját. Jankó ekkor történi kezdetét, mire rendőrt hívtak. Előállították a főkapitányság központi ügyeletére s kihallgatása után szabadon engedték.

Budapesti Nemzetközi Vásár 1942 augusztus 14-től 24-ig

Féláru utazási igazolvány

kapható: a **DEBRECENI ÚJSÁG—HAJDUFÖLD** kiadóhivatalában Ferenc József-út 56. sz. (Megyeháza mellett)

Odautazás: augusztus 14-én 16 órától. Visszautazás: augusztus 26-án 24 óráig.

Kétszáz levente részvételével indult Debrecenben a második vezetőképző tábort

Közl a vezetőképző sajtócsoporthoz

Forró, igazi augusztusi melegben érkezünk meg a debreceni Cserkészpark területére, hogy résztvegyünk annak a vezetőképző tábornak megnyitását, mely másodikjára indul már meg Debrecenben azzal a célkitűzéssel, hogy az új szellemnek megfelelően, ifjúságunkat adjon a magyar leventefejlesztés számára.

Amint belépünk mozgalmas kép tárul elénk. A fák tövében kisebb-nagyobb csoportokban leventeruhás ifjakat találunk, zöld katonaládánál ülve, amint csendesen beszélgetnek. Közébe menve elolvassuk a ládákrol egy-két község-nevet s már tudom is honnan jöttek. Csupa környező hajdúmegyei városok, falvak leventéi, akiket a parancsnok bizalom és emberismeret alkalmasnak talált arra a komoly felelősségteljes munkára, hogy a tábor sikeres elvégzése után hazatérve, kezükbe adja egyéni rátermettség és a táborban tanultak alapján a leventefejlesztés szellemi és gyakorlati nevelését.

Hirtelen megszólalnak a harangok. Bizony ez riadót jelent. Az eddig különálló kis csoport pillanatok alatt a parancsnok emelvény körül állanak s megkezdődik a tábor egységekre való felosztása. Minden a legnagyobb rendben megy. Kemény, katonás vezényszavakat hallunk s a végleges beosztás percekben belül megalakul.

Együtt áll az öt szakasz. Jökendő, mosolygós arcokat látok mindenütt. Kemény fiúk, a magyar ifjúság színe-java gyűlt itt most össze, hogy tízenhét napon keresztül fejelembe, bajtársiasságban és a szebb jövő biztos reményében összekovácsolódva induljanak neki az új életnek céljainak megvalósításáért.

A tábor parancsnoka ifj. Törös Károly főoktató úr. Régen ismerjük már az ifjúság életében, eddig is — sok elfoglaltsága ellenére — mindig tevékeny részt vett az ifjúság nevelésében s különösen a megszervezés terén ért el szinte egyedülálló érdemeket. Ő az első között volt aki félredobta az eddigi szigorúságon alapuló módszereket, a szeretet, megértést és a bajtársiasságot választotta nevelési eszközeül s ezekkel rövid idő alatt olyan eredményeket ért el, mellyel örökre beírta nevét és egész egyéniségét az új magyar ifjúság szívébe és életébe.

Ő áll most a parancsnoki emelvényen a tábor megnyitás lélekemelő perceiben, mikor a kétszáz levente nemzeti imája után, a feszesen tisztelgő új magyar ifjúság arcéle előtt méltóságteljesen küszik fel a zászló. Közben felhangzik a tábori memento egy kiképző ajkáról:

„Adassék tisztelet a katonaszemélynek,
A hazáért megdicsőültek szelleme töltésűn el
És a magyarok Istene segítségem megminket.
Amen.”

Utána a táborparancsnok úr rövid megnyitószóval folytatja, melyben üdvözlő a tábor tagjait, majd vázolja a célkitűzéseket s komoly, igazi munkára hívja fel az ifjú leventéket, megvilágítva előttük azt a nagy felelősséget, melyet a szebb magyar jövő érdekében önként vállaltak magukra.

(J. J. Z.)

Sztalingrád, elsőrangú hadiipari központ

450.000 lakosával Sztalingrád nemcsak a Szovjet-Unió tizenkettedik legnagyobb városa, hanem egyúttal a mamutbirodalom délkeleti részének legjelentékenyebb iparvárosa és kereskedelmi központja. A Volga nyugati könyökénél fekvő város, melynek a cári uralom idején — akkor még Cáricin néven — csupán 80.000 lakosa volt, a bolszevita uralom alatt halatlan gyorsasággal fejlődött félmillió városá. Azt a lázas iparosítást, mellyel a szovjet a várost elsőrangú jelentőségű hadiipari központtá fejlesztette, semmi sem jellemezhetné szemléletesebben, mint a lakosság számának ez a rohamos gyarapodása.

1928-ban Sztalingrádnak még csak 150.000 lakosa volt. Mostani ipari kapacitását, mely a messze birodalom belső felváltó városnak háború esetén is biztonságos termelést ígért, két ötéves tervnek köszönheti. A szovjet terveit a város földrajzi fekvése is támogatta. Sztalingrádnál a Volga 70 kilométerre közelíti meg a Dont, mellyel 1926 óta csatorna köti össze. Sztalingrád egyúttal a közlekedési útvonalakban meglehetősen szegény vidék összes vasútvonalainak csomópontja és közvetlen összeköttetése van észak felé Moszkvával, nyugatra a Donec-medencével, dél felé pedig a Rostov-kaukázusi vasútvonallal. Énnélfogva az ország belsejéből a Káspi tenger vidéke fel és fordított arányban lebonyolódó áruforgalom egyik legfontosabb átrakodó helye. Sztalingrád továbbá a Volga-vidék legnagyobb fapiacja, mely a Szovjet-Unió déli részének fával való ellátásában döntő szerepet játszik.

A város iparának képét óriási acélművek, ezenkívül pedig bőr-, textil- és kőművel gyárak adják meg. A hadiipar legfontosabb vállalkozása a „Dzse-szinszki” traktorüzem, amely kapacitásával Sztalingrádot a traktor- és harckocsi gyártás

egyik legjelentősebb központjává tette. Nagyságra nézve 20.000 munkásával a birodalom harmadik legnagyobb traktorüzeme, mely békében a Szovjet-Unió egész traktorgyártásának 25 százalékát szolgáltatta. A „Vörös október”-kohóművek 17.000 munkása 15 Martin-kemencét, 3 elektromos kemencét és 11 hengerművet tart üzemben. A „Vörös barrikád” 8 Martin-kemencével, 2 elektromos kemencével és 4 hengerművel dolgozik. Ezek az óriási vasművek nyersacélt, hengerelt vasat, páncéllapokat, tengelyeket, léghárító lövegeket, mozsarakat, löszert, ágyukat, valamint autó-, traktor-, páncélkocsi- és vasútkocsialkatrészeket állítanak elő.

A sztalingrádi hadiipar katonai jelentőségét szembeszökően mutatja, hogy a háború előtt innen került ki a Szovjet-Unió egész traktorgyártásának 27, páncélcocsi gyártásának 20, és löszertgyártásának 7 százaléka. Ugyancsak katonai szempontból kiemelkedő szerepe volt repülőgépbizonyítványainak és kiterjedt olajtartálytelepének, mely a Kaukázusból a Volgán észak felé irányított olajszállítások egyik legfontosabb átrakodó helye volt.

A Kaukázust Moszkvával összekötő utolsó közvetlen vasútvonal Voronyezsnél történt átvágásával Sztalingrád közlekedési szempontból elfoglalt jelentősége még inkább megnövekedett. A Tichorecken keresztül Moszkvába vezető vasútvonal, melyen a fővárost 40 óra alatt lehet elérni, az utolsó szárazföldi összekötő vonal, elsősorban a kaukázusi olajszállítások lebonyolítására.

A város a bolszevita mitológiában megkülönböztetett helyet foglal el. Sztalingrád már az 1917. évi októberi forradalom kitörése előtt is a bolszevisták kezén volt és a délről előnyomuló fehér hadsereg ellen 1919 nyarától makacsul védelmezte magát. Denikin tábornok 1919 nyarán küzdelmes harcok után bevette

ugyan, három hónap múlva azonban újra kénytelen volt feladni, mire a szovjet hatalom végleg birtokba vette és a város zászló érdemrendjével tüntette ki.

Sztalingrád birtoka az innen egészen a Káspi-tóig kitünő természetes határt alkotó Volgától délre elterülő területek uralma szempontjából döntő jelentőségű. A város nevét viselő kormányzóság állat-tenyésztése és mezőgazdasági nemcsak az iparosított fővárost tudja ellátni, hanem gazdag fölöslegeivel a déli sivatag ellátásának is főforrása. Ezáltal és ezenkívül, mint a Káspi tó vidékéről az ország belsejébe irányuló nagyarányú hal-export átrakodó helye, népélelmiszeri szempontból is kulcsfontosságú foglaltja el.

(MN)

Eltemették Schadt Ernő tanácselnököt

Budapest, augusztus 4. Dr. Schadt Ernő büntetőbíróvárszéki tanácselnök temetése szerdán délután volt a rákoskeresztúri temetőben. A tragikus hirtelenséggel elhunyt tanácselnököt nagy részvét mellett kísérték utolsó útjára. Az egyházi szertartást Szabó József terézvárosi katolikus lelkész vezegte. Utána dr. Szabó Ignác büntetőbíróvárszéki tanácselnök búcsúzott bírótársai nevében az elhunyttól.

Kutha estek a nézők

Bakonyzentkúri, augusztus 4. A községben hétfőn este egy vándormozsi előadást többet egy deszkával befedett kút tetejéről nézték végig. A deszka letört és ketten a kútba zuhantak. Mátyus András a kútba fulladt, Molnár Ferencet pedig életveszélyes sérülésekkel emelték ki a kútból. (MTI)

A rum, likőr és egyéb égetett szeszes italok ára

A hivatalos lap mai száma közli a közellátásiügyi miniszter életbe léptetett rendeletét a rum, likőr és egyéb égetett szeszesitalok legmagasabb áráiról. Eszerint a kiskereskedésben a 40 százalékos rum ára literes fehér üvegben 6.84 pengő, 7 decis üvegben 5 pengő, fél literes üvegben 3.72 pengő, 3.5 deciliteres üvegben 2.65 pengő, 2.5 deciliteres üvegben 2 pengő, 2 deciliteres üvegben 1.67 pengő, 1 decis üvegben 1 pengő, 2 deciliteres zseb-üvegben 1.80 pengő és 1 decis zseb-üvegben 1.80 pengő.

Ugyanezek a mennyiség zöld üvegben 1 liternél 10 fillérrel, 7 deciliternél és 3.5 deciliternél 5 fillérrel, 2.5 deciliternél, 2 decinél és 1 deciliterrel, valamint a zseb-üvegeknél 10—10 fillérrel olcsóbbak. A 15 százalékos rum ára a fenti mennyiségű csekély fehér üvegben 7.57, 5.50, 4.10, 2.90, 2.20, 1.82, 1.05, 1.02 és 1.15 pengő, zöld üvegben 1 liternél 10 fillérrel, 7 decinél és 3.5 decinél 5 fillérrel, 2.5, 2, 1 decinél és zseb-üvegeknél 10—10 fillérrel alacsonyabb.

Az 50 százalékos rum ára a fenti mennyiségűknél 8.30, 6, 4.45, 3.16, 2.40, 1.96, 1.13, 2.06 és 1.23 pengő, zöld üvegben literenként 10, 7 decinél 5, 3.5 deciliteres üvegben 5 fillérrel, a többieknél 10 10 fillérrel olcsóbb. 55 százalékos rumnál a fenti mennyiségek ára 9.03, 6.53, 4.82, 3.42, 2.58, 2.12, 1.21, 2.22 és 1.32 P. Zöld üvegnél az árak literenként 10, 7 decis és 3.5 decinél 5, 2.5, 2 és 1 deciliteres üvegnél, valamint a zseb-üvegeknél 10 10 fillérrel olcsóbbak. A 60 százalékos rum ára fehér üvegnél literenként 9.56, 7.40, 5, 3.67, 2.70, 2.23, 1.18, 2.33 és 1.28 pengő, zöld üvegnél literenként 10, 7 deciliteres és 3.5 decinél 5, 2.5, 2 és 1 decinél, valamint a zseb-üvegeknél 10—10 fillérrel olcsóbb.

A likőrök ára 25 értékegységgel literenként 5.40, 20 értékegységgel 6.10, 33 értékegységgel 6.80, 37 értékegységgel 7.50 P literenként, a liternél kisebb mennyiségben a rumnál előírt mértékek szerinti szabja meg a rendelet az árakat.

Gyümölcspálinkák ára 40 százalék minőségben literenként 7.20, 45 százalék minőségben 7.98, 50 százalék minőségben 8.75 pengő, a liternél kisebb mennyiségben a rumnál megállapított arány-számokban változnak az árak. Törköly és seprópálinka ára 40 százalék minőségben 7.10, 45 százalékánál 7.86, 50 százalékánál 8.63, 35 százalék aratópálinkánál 6.34, brandynál (cognac) 40 százalék minőségben 10.60 pengő az ár literenként. A kisebb mennyiségeknél a változás ugyanaz, mint a rumárak arányszámainál.

Nyolc betörést ismert be az „Arany Bika” személyzeti szobáinak tolvaja

Tegnap számunkban megírtuk, hogy vasárnap éjszaka ismeretlen tettes beugrott az „Arany Bika” szakcsoport személyzeti szobájának nyitott ablakán és 800 pengő értékű ruhanevet vitt el. A rendőrség fél nap leforgása alatt kézrekerítette a besurranó tolvajt, de nevét a nyomozás érdekében csak most hozta nyilvánosságra.

Eszerint a tettes Cseh János 30 éves fogalkozás nélküli szlovák lakos, akinek Debrecenben nincs bejelentett lakása. Büntetett előéletű, aki legutóbbi büntetésének kitöltése óta — saját bevallása szerint — nyolc újabb büntényt, betöréses lopást követett el. Ötször fordult meg ilyen ügyben az Arany Bikában s

mindannyiszor a személyzetet károsította meg. Két alkalommal „járt” a nagyterdei vígadóban s ezeket a látogatásokat Juhász Sándor szakács bánta. Egy ízben betört ezenkívül a Vigszínház-mozgó büféjébe.

Mind ezek beismerése után a tettestársakat és orgazdákat illetőleg igyekezett beismerő vallomásra bírni a rovttmúltú Cseh Jánost a nyomozással megbízott Pataky Gyula detektív. Ezek kilitét azonban mind-ezideig nem volt hajlandó elárulni. Mindössze egyik orgazdát sikerült kézrekeríteni, egy Tóth Árpád-utcai lakost, akinél a legutóbbi lopásból származó ruhaneveteket megtalálták. A többi orgazda felkutatására tovább folyik a nyomozás.

A magyarság államalkotó erejéről, történelmi hivatásáról és a nemzetiségekhez való viszonyáról tartott előadást dr. Kovács Alajos ny. államtitkár a Nyári Egyetemen

A Nyári Egyetem keretében folyó nemzetiségi tanfolyam előadássorozatában kedden délelőtt dr. Kovács Alajos ny. államtitkár: „A magyarság számbeli sulya Magyarországon történelmünk folyamán és jelenleg” címmel tartott igen érdekes és aktuális érdekességű előadást.

Alajos történelmi tárgyi ismerettel megserkesztett előadásának bevezetésében rámutatott arra, hogy Magyarországnak — mindig a történelmi területét véve figyelembe — mostani nemzetiségi megosztottsága csak a török hódítás utáni időkben a 18. században jött létre és kétségtelen, hogyha a török hódítás nem lett volna, ma a Kárpátok övezetén belül 40—50 milliónyi népesség élne 90 százaléknál is még nagyobb arányú magyarsággal. Ha számszerű adat nem is bizonyítja, de fel lehet tételezni, hogy a magyarság számbeli túlsúlya legnagyobb volt a XII. században, a szepesi és erdélyi szászok betelepítése előtt, amikor a honfoglaló magyarság már az itt talált népeket majdnem teljes egészében beolvasztotta és amikor még az oláhok beszivárgása sem kezdődött meg. A tatárjárás megint alaposan megfogyasztotta a lakosságot és megváltoztatta valószínűleg a nemzetiségi képet is, a kunok bevándorlása révén és az oláhok mind nagyobb beszivárgása folytán. A magyarság beolvasztó ereje azonban Nagy Lajos koráig ismét erősen működött.

A középkor végéig Magyarország egységes nemzeti állam volt, mert a magyarság számbeli túlsúlya teljesen biztosította a magyarságnak minden téren való vezető szerepét. A török uralom és a hódoltság következtében ezek a viszonyok fokozatosan romlottak a magyarság hátrányára. A magyarságnak Mátyás-korabeli, akkor hatalmasnak mondható száma több mint 200 esztendő alatt alaposan megfogyott és saját országában csak relatív többségre zsugorodott. Az elpusztított területekre a XVIII. században nagyarányú állami és magántelepítés folyt külföldről. Különösen németek jöttek nagy számmal az Alföldre és Dunántúlra. Balkánról pedig a török nyomás alól tömegesen vándoroltak be a szerbek és oláhok. A népessége ennek következtében felemelkedett 8 millió fölé, a magyarság arányszáma azonban 39 százalékra csökkent le.

Az 1857. évi osztrák népszámlálás nem kutatta a nemzetiséget, ugyancsak nem mert hozzá nyulni ehhez a kérdéshez az 1869. évi magyar népszámlálás sem. A későbbi adatok már pontos népszámlálás alapján jöttek létre, ezek szerint a magyarság aránya 1890-ben 48,5, 1900-ban 51,4 és 1910-ben az első világháború előtti magyarországi népszámlálás szerint már 54,5 százalékot tett és Horvát-Szlavonország nélkül is megközelítette a 10 milliót. Elért a többséget annak ellenére, hogy a tizenharmadik század folyamán az idegen nyelvű települőknek 100 ezreit volt kénytelen befogadni s emellett az időszak hanyregében még is ki volt

téve idegen nyelvi hatásoknak. A magyarság nagy életerejét bizonyítják ezek az adatok és azt, hogy ezen a Kárpáttól körülövezett egységes típusú területen az a nép tarthatta csak kezében az uralmat és képviselheti továbbra is az államalkotó erőt, amely annak közép-pontjában foglal helyet és amelynek erejét a természeti adottságok szinte törvényszerűen kell, hogy növeljék.

Dr. Kovács Alajos előadó ezután az asszimiláció kérdésére tért át s így folytatta előadását:

Ellenségeink közül sokan, akik látják a magyar haladást, hamar készen voltak a váddal és gyanúsítással, hogy mi erőszakosan magyarosítjuk a nemzetiségeket. Ezzel szemben az igazság az, hogy a magyarságnak természetes szaporodása, amióta erre vonatkozólag pontos adataink vannak, tehát 1896 óta állandóan magasabb, mint a többi nemzetiségeké együttvéve. Ha ki és beáradás nem lett volna és asszimiláció sem következett volna be, a magyarság népességi arányszámának már emiatt az egyszerű ok miatt is növekedni kellett volna.

Az asszimiláció tehát abban állt, hogy a magyar nyelvű terület lakossága az oda irányuló belső vándorlás és a városokba tördülés folytán nagyobb mértékben szaporodott, mint a nemzetiségi vidékek lakossága az átáramló népesség egy része pedig magyar nyelvű területen természetes úton olvadt be a magyarságba. Nem szabad azonban tagadnunk, hogy emellett a nem magyar nemzetiségi területeken is bekövetkezett kisebb mértékű magyarosodás, illetőleg ezeken a területeken is jóval erősebben növekedett a magyarság száma, mint az ott élő más nyelvű népességé.

Az előadó végezetül a következőkben összegezte a témáról mondottakat:

Magyarországon még a történelmi területét véve is, megvan a magyarságnak az a számbeli túlsúlya, amely a vezető szerep számára biztosítja a Kárpátok medencéjében. Azonkívül kétségtelenül megvan a magyarságnak az életképessége, hogy ezen a területen belül számát úgy növelje minden erőszakoskodás nélkül, hogy számbeli túlsúlya fokozatosan nagyobb legyen a többi nem magyar ajkú népességgel szemben. Ez a térfoglalás nem jelent területi hódítást a nem magyar nemzetiségek rovására, hanem csupán a magyar nyelvű területek nagyobb növekedésében találja magyarságát.

A magyarság a nem magyar nemzetiségeknek területi birtokállományát egyáltalában nem bolygatta meg és módosította és ez a veszedelem a jövőben sem folyja fenyegetni a területmagyoskodás folytán fokozatosan visszatérő nemzetiségeinket. A magyar közigazgatás alatt levő területen a magyarság számbeli túlsúlya olyan nagy, hogy emellett a nem magyar ajkú arányszámai eltörpülnek. Es ha még a számbeli túlsúlyon

felül azt a kulturális erőt is mérlegeljük, mint a magasabb iskolázottság tekintetében, a legnagyobbodott Magyarország jövőjét nyugodtan tekinthetjük.

A hallgatóság dr. Kovács Alajos ny. államtitkár nagyhatalmú és lebilincselően érdekes előadását mindvégig élénk figyelemmel kísérte és tette magáévá.

AZ OLASZ CSOPORT MEGKOSZORUZZA A HÖSI EMLÉKMŰVET

Hagyományos és kegyeletes gesztusa a Nyári Egyetem külföldi hallgatóinak, hogy ittélük alkalmával megkoszorúzzák a debreceni hősi emlékművet. Ertesülésünk szerint az olasz csoport csütörtökön délelőtt szándékozik csoportosan kivonulni a nagyterdei emlékműhöz, ahol fizetleg a magyar hősök előtt, majd koszorút helyez az emlékmű talapzatára. Használó tervén dolgozik most a német csoport vezetője is.

A NYÁRI EGYETEM MAI PROGRAMJA

Ma, szerdán délelőtt a következő magyar nyelvű előadások lesznek: 10—11-ig dr. Pukánszky: A magyar kelet és a német nyugat címen. 11—12-ig gróf Csáky Mihály, a Szlová-

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

kiai Magyar Közművelődési Egyesület előadása: A magyar kultúra északi határa címen tart előadást.

Az idegen nyelvű előadások sorában 9—11-ig dr. Koszó János: Modern magyar irodalom címen németül tart előadást.

A NYÁRI EGYETEM HALLGATÓINAK SZOBOSZLÓI KIRÁNDULÁSA

Kedden délután a Nyári Egyetem mintegy másfél száz hallgatója kirándult a hajdúszoboszlói fürdőbe, ahol valóságos gyönyörűséggel és élvezettel használták ki a kellemes környezetet és kitűnő hangulatot. Valamennyien megfürödtek, majd az uzsonna elfogyasztása után táncra is perdültek, s a legkitűnőbb hangulatban késő este a menetrendszerinti vonattal érkeztek vissza Debrecenbe.

Pályázatok református tanári és tanítói állásokra

A tiszántúli ref. egyházkerületben a kisújszállási Horthy gimnáziumban tetvevelési rendes tanári állásra augusztus 10-iki határidővel, a bereg-rákosi egyházközségben III. sz. tanítói állásra (pályázhatnak nő és férfitanítók) augusztus 20-iki határidővel, a gacsályi református egyházközségnél a III. sz. tanítói állásra augusztus 21-iki határidővel, a győrteleki III. sz. tanítói állásra szeptember 6-iki határidővel, a hajdúsámsoni egyház kebelében a martinkai előkönyörgő tanítói állásra, a sámszónkerti tanító helyettesítésére, a hegyközpályi ref. egyházközség organista kántortan-

ítói állásra augusztus 21-iki határidővel, a kenderesi ref. egyház III. sz. tanítói állásra augusztus 21. határidővel, az öcsödi ref. egyház a II., VIII., XV. sorszámú helyterületi és a XIII. sorszámú hábockapusztai tanítói állásokra helyettesnek aug. 20-iki határidővel, a polgári ref. egyház kántortanítói állásra, a szegedi ref. egyház V. sz. tanítói egyszersmind helyettes kántori állásra augusztus 21-iki határidővel, az újfehértói ref. egyház a II. sz. férfi tanítói állásra, a zsarolyáni ref. egyház kántortanítói állásra hirdetnek pályázatot

Egy nyugalmazott tanár öngyilkossági kísérlete a Frohner-szállóban

A Ferenc József-úton lévő Frohner-szálló egyik szobájában az elmúlt nap öngyilkosságot kísérelt meg dr. Rucker Sándor 67 éves, debreceni születésű pesterzsébeti nyugalmazott tanár. Őt gram altatót vett be, de tettét hamarosan felfedezték és kiszállították a belgyógyászati klinikára. Gyomormosás után hamarosan visszanyerte eszméletét, úgyhogy minden bizonnyal rövidesen felépül.

Szállódi szobája asztalán a rendőrséghez címzett búcsúlevelet találtak. Ebben elpanaszolja, hogy tavasszal hosszabb ideig beteg volt,

kórházba kellett vonulnia, időközben pedig lakásából kilakoltatták. Nagyon egyedül állónak és otthonfalannak érezte magát, ezért akart megválni az élettől. Levele végén közli, hogy Ondódon 6 hold földje van, ami bőven fedezi a temetési költségét. Gondossága azonban ültözöttnek bizonyult, mert — mint a fentebbiekből kiténik — temetéséről egyelőre szó sincs, sőt felépülése után minden bizonnyal nem gondol többé az öngyilkosságra, hanem otthon keres hátralévő napjaira.

Vándorbajtársi szolgálat a Homokkertben

Mint már beszámoltunk: az Attila B. E. vitéz jákfai Gömbös Gyula Törzse a véradási akció sikerének elősegítése érdekében a város külső-ségein vándorbajtársi szolgálatot szervezett s ennek első állomásul, mikkézi Kovács Tibor egy. vezér, a Homokkertet jelölte ki.

Ertesülésünk szerint a tervbe vett szolgálatot vasárnap d. e. 9—12 óra között a Ref. Olvasókör termében le is bonyolították, s bár az itteni felvételezést, a Bajtársi Egyesület jelentése szerint csak mérsékelt eredményt hozott főként azért, mert a véradók nagyrésze már korábbi időpontban jelentkezett. Kovács Tibor egy. vezér és bajtársai vasárnap (augusztus 9-én) a Csapókertbe látogatnak el s ott fejtenek ki önzetlen, hazafias tevékenységet a véradási akció további sikere érdekében.

A vasárnapi vándorbajtársi szol-

gálat pontos idejét és helyét későbbi számunkban közöljük.

A Homokkertben jelentkezettek névsora a következő: Demény Irén tisztviselőnő, Markó Mihályné háztartásbeli, Markó Anna ker. segéd, Gulácsy Jánosné háztartásbeli, Szalóky Zoltán cipészsegéd, Jilák Erzsébet háztartásbeli, Kerakes Erzsébet háztartásbeli, Tóth Gyula városi tisztviselő, Batiz Ilonka háztartásbeli, Széles Ferencné háztartásbeli, Benze Margit ref. tanítónő, Hajdú Magda háztartásbeli, Ifj. Törös Károly ref. tanító, Péterffy Jenő számvevő tisztviselő, Péterffy Jenőné háztartásbeli.

Lakástulajdonosok adógyelben Háztulajdonosok Egyesülete tagjainak ingyen tanácsokat ad. Iróda: Battyhányi-u. 1. Nyitva: hétfőn, szerdán, pénteken délelőtt.

HIREK

A Magyar Élet Pártjának hírei

KÖZPONTI PARTIRODA: Arany Bikaszálló felelelet, ahol a párt szociális tanácsadó irodájában feleket fogadnak és kérvényeket átvésznék minden kedden és esütörtökön délelőtt 10-12 óráig.

SZILASSY LÁSZLÓ FŐISPAN pártelnöki minőségében fogad minden hétfőn este 6-8 óra között a Magyar Élet Pártja Arany Bika felelelet helyiségében.

A MAGYAR ÉLET PÁRTJÁNAK TÁRSASKÖRE az Arany Bika szálló feleleletén nyitva minden nap délelőtt 9-11 óráig és délután 3-9 óráig.

FERENCZY TIBOR országgyűlési képviselő augusztus 9-én, 23-án és szeptember 6-án tartja fogadó óráit délelőtt 11-1 óra között a Magyar Élet Párt helyiségében.

PARTNAP minden hétfőn délután 5-8 óráig.

HAJDÚ VÁRMEGYE MAGYAR ÉLET PARTI VEZETŐSÉGE minden hétfőn és pénteken a főispáni hivatalban délelőtt 9-12 óráig panasznapot tart, amikor is a kérelmek és panaszok a vármegyei központi MÉP titkárnak adhatók át.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata:

„Mégváltó” Major örökösök, Piac-u. 18.
„Muraközy” Preiser Ernő, Piac-utca 72.
„Booskay” Lassányi József, Cegléd-u. 22.
„Csokonay” dr. Batáry István, Mester-u. 43. sz. — „Árpád Fejedelm” Mikes Béla Csapóker, Jánossy-utca 44.

— **A városi kislakások bérházak építése.** Mint már jelentettük, a város kislakások bérházak építésére hétfőn délelőtt megtartotta a versenyfegyverrel. A főmunkanemekre három építőmester tett ajánlatot, köztük Asztalos András építőmester is, aki a föld, kőműves és elhelyező munkát 205.515 pengővel vállalja. Az ajánlata, amely formailag is teljesen kifogástalan, egyike a legkomolyabbnak. Különben Asztalos András, aki régi, jó nevű debreceni építész, már számos nagyobb közmunkát végzett városnak is.

— **Térzene a Déri-téren.** Kedvező idő esetén, esütörtökön délután 7-8-ig a hajdúezred fúvószenekara Jakó Dezso hadtestkarmester vezényletével a Déri-téren térzenét tart a következő műsorral:

1. Rossini: „Tolvaj szarka”, opera nyitány.
2. Liszt: I. magyar rapszódia.
3. Wagner: Bevonulási induló a Tannhäuser c. operából.
4. Az eredeti Rákóczi-nóta (Tárogató szelvény).
5. Brahms: I. magyar tánc.
6. Strauss: „Déli rózsák” keringő.
7. Herms Niel: Engellandlied.
8. Zalateo: Montebello marcia.
9. Striczi: IV. honvédkerületi induló.

— **Muszka megütötte a mezőört, mégis ő került kórházba.** Varga Ferenc nyírmadai lakos, mezőört a határbán a szokásos ellenőrző körútját végezte a délutáni órákban, amikor észrevette, hogy Muszka György nyírmadai lakos 150 darabból álló juhállományát a lekaszált búzakeresztek között legelteti. A mezőört figyelmeztette Muszkát, hogy ezen a területen legeltetni nem szabad, mert a juhok kárt csinálhatnak a búzában is. A felszólításra Muszka György botalt a mezőörre, akít meg is ütött. Erre történt, hogy Varga Ferenc a botalt elvette és azzal fültövön vágta Muszka Györgyöt. Ezzel a „vitás ügy” első része be is fejeződött. Később a faluban ismét összehatalalkozott a mezőört Muszka Györggyel, aki előlrol kezdte a verekedést és botalt nagyot ütött Varga Ferenc kezére. A mezőört 8 napon túl gyógyuló sérülést szenvedett. Muszka ellen hatósági közel elleni társak miatt indult meg az eljárás.

Megkezdődött a munkás-lakóházépítési kölcsönkérelmek elbírálása

A nemrégiben kiadott kormányrendeletek lehetővé tették, hogy az iparvállalatok kölcsönöket kapjanak a munkások által egyéni tulajdonul megszerezhető családi házak építésére. Ezenkívül közvetlen egyéni kölcsönt is ad a kormány az olyan munkásoknak, akik telekkel és némi készpénzzel rendelkeznek. A rendelkezések szerint a nyújtható kölcsön a telekérték és az építési költség együttes összegének 70 százalékáig terjedhet. Az iparügyi minisztérium a beérkezett igénybejelentések alapján a besorozásokat már meg is kezdte. Igen sok munkás jelentkezett kölcsönért a visszatért és visszafoglalt országrészekből is.

Az iparügyi minisztérium működő Lakásépítő Állandó Bizottság besorozása után meg is kezdik a tényleges kölcsönfolyósításokat, úgy, hogy

már ebben az évben is sok munkás családi ház épül fel ilyen kölcsönrel. Ezze kapcsolatban a Lakásépítő Állandó Bizottság felhívja mindazokat az ipari, kereskedelmi és bányavállalatokat (vállalati nyugdíjpénztárakat), amelyek még ebben az évben munkáslakóházakat kívánnak építeni, hogy a részvételre irányuló szándékukat (Budapest, Lánchíd-utca 2.) jelentsek be. A bejelentésnek tartalmaznia kell az építkezés helyét, a felépülő lakások számát és a szabályszerű beadvány előterjesztésének várható időpontját. A már most jelentkező vállalatok a rendelkezésre álló hitelkereten belül előbbségben részesülnek a később jelentkező vállalatokkal szemben, amelyek azonban a fennmaradó hitel erejéig természetesen szintén részesülhetnek kölcsönben.

— **IDEGES, LEHANGOLT, ÉTVÁGYTALAN, ELDUGULT EMBEREKNEL** a régóta bevált természetű „FERENC JÓZSEF” keserűvíz gyorsan megszabadítja a beleket és az ott felhalmozódott erjedő és rothadó anyagoktól és az emésztőszervek további működését is igen kedvezően befolyásolja. Kérdezze meg orvosát!

— **Dr. Bessenyei György** fogorvos egyetemi tanársegéd ismét rendel. Csapó-u. 17.

— **Felakasztotta magát és meghalt egy kassai asszony.** Vasárnap a délutáni órákban értesítették a kassai mentőket, hogy Bimbó Gyuláné 49 éves kassai lakos lakásán öngyilkossági szándékkal felakasztotta magát. A mentők azonnal kiszállították az öngyilkossági színhelyre, ahol azonban segíteni már nem tudtak, mert az öngyilkos asszony időközben meghalt. A rendőri bizottságban helyet foglalt megbízott rendőr orvos megállapította, hogy Bimbó Gyuláné halálát az akasztás következtében beállott fulladás okozta. Az öngyilkos asszony holttestét beszállították az állami kórház bonctani intézetébe, egyidejűleg megindult a rendőri vizsgálat az öngyilkosság okának megállapítása érdekében.

— **Szabályozzák a hűskészítmények legmagasabb víztartalmát.** A hentesiparosok egy része túlmagas víztartalmú hűskészítményeket készít és hoz forgalomba. Ezek az élelmiszerhamisítók jól tudják, hogy az állategészségügyi törvény és a kiegészítő rendeletek az egyes hűskészítmények megengedhető legmagasabb víztartalmáról nem rendelkeznek. Elfelejtik azonban azt, hogy az évtizedeken keresztül kifejlesztett kereskedelemben szokásos áru minősége a mértékadó. Az illetékes vegyvizsgáló állomások szakvéleménye szerint az elkészített húsmasszába, az úgynevezett prádba a hamisító iparosok vizet sajtolnak, hogy ezáltal súlytöbbletet érjenek el. Az ilyen hamisítások megakadályozására szabályozzák a hűskészítmények megengedhető víztartalmát, egyben szigorú eljárás indul meg a háborús viszonyok hiénáj ellen.

— **Halálos szerencsétlenség** egy csáktornyai darálómalomban. Csáktornyáról jelentik: Makovecz Károly 58 éves csáktornyai lakos tengeri darálógéptulajdonos, üzemből levő gépeit akarta olajozni, munkája közben azonban megcsúszott, úgyhogy a gép fészijja elkapta és teljes lendületében a főkerekhez lödítette. Makovecznek a hatalmas ütéstől a koponyája megrepedt, úgyhogy eszméletlenül elterült. Telefonon értesítették a mentőket, akik a szerencsétlen embert a közkörházba szállították és bár zaooverko gE üd *c sácaá bár az orvosok mindent elkövettek megmentésére, a sérülés olyan súlyos volt, hogy hamarosan kiszervevett.

— **Vattay tánciskolájában** augusztus 5-én diák-kolon kezdődik. Kossuth-u. 11. Szombaton osztánc.

— **Rendőrségi hírek.** Utcái tyúktolvajt érték tetten az elmúlt nap Kiss Istvánné Eötvös-utca 85. szám alatti lakos személyében. László Gyula MÁV esztergályos, Ruyter-utca 5. szám alatti lakos utcán legelésző tyúkját fogta fölön, de egy járókelő megghusította a lopás sikerét. Megindult ellene az eljárás. — Nagy László kömvességéd, Busi-utca 18. szám alatti lakos a Perces-utcan egy villamoszlophoz támasztott kerékpárt talált leszerelt kerekkel. Beszolgáltatta a rendőrségre. Nem kétséges, hogy a kerékpárt ellopták tulajdonosától s a tolvajnak csak a gumikra volt szüksége. — Mikolai Mária művirágkészítő, Irén-utca 14. szám alatti lakos barna bőrtárcáját a benne levő élelmiszer- és petróleumjegyekkel, valamint vásárlási könyvével együtt ellopták a Rákóczi-utcai piacon. — Ifj. Kaszás István napszámos ellen eljárás indult, mert áruba boesátolta testvére, ismerősei élelmiszerjegyeit. Hasonlóképp eljárás indult az élelmiszerjegyek tulajdonosai: Kaszás Erzsébet, Vékony Lászlóné, Osztolányi Lászlóné és özv. Pavur Pálné ellen élelmiszerjegyekkel való visszaélés miatt. — Udvaron kiterített fűrdőnadragot és bemelegítőt loptak el Erdély Gábor városi tisztviselőtől Maróthy György-utca 3. szám alatti lakásáról. Kára 40 pengő. Az ügyben folyik a nyomozás.

Egy fiatalember halkarját többől leszakította a cséplőgép dobja

Borzalmas szerencsétlenség történt Vaia községben. Egy fiatalember halkarját többől leszakította a cséplőgép dobja és a jobb kezefjét is összeroncsolta. Ferenczi Miklós vajai lakos a baleset napján, a délutáni órákban Ficsmann Sámuel tulajdonát képező cséplőgép mellett dolgozott, etető munkás volt. A baleset pillanatában éppen egy kéve kaparekbuzát etezett, melyet azonban nehezen akart bevenni domkosár és azt többől leszakította. A megnyomta a kaparekbuzát, Ekkor történt a borzalmas szerencsétlenség. A búzával együtt Ferenczi Miklósnak a halkarját is elkapták a dobkosár és azt többől leszakította. A szerencsétlenség pillanatában Ferenczi Miklós a balkezéből kiakarta szabadítani a dobkosárból és ezért a jobbajával utána nyult és a gép a jobb kezefjét is összetörte, úgy hogy a jobb kezén csak a hüvelyk és a kisujja maradt meg. A baleset ügyében szigorú vizsgálat indult, azonban megállapítást nyert, hogy a szerencsétlenségért senkit sem terhel felelősség, mert az egyedül a sérült fiatalember gondatlansága idézte elő.

— **Betörték egy Csapó-utcai zsidó ékszerész kirakatát.** Az elmúlt éjszaka Tompa István próbarendőr nagy ügycsörömpölésre lett figyelmes. Amint a hang irányába vette útját, a sötétből egy férfi alakja bukkant elő, aki futásban menekült előre, mikor észrevette. Uldözötte az ipariskolától a Rákóczi utcán át egészen a Nyomató-utca sarkáig, ahol sikerült elfognia. Kiderült, hogy az illető, aki Bodnár Alajos cipészrel azonos, Braun Mór zsidó órák és ékszerész Csapó-utca 19. szám alatt levő üzletének kirakatüvegét ütötte be, hogy onnan ékszerket vigyen el és abból lakbérhátralekát kifizesse. A rendőrség őrizelbe vette.

— **460 pengőt loptak ki a zsebéből a vasúti jegypénztár előtt.** Vakmerő zsebtolvajlás ügyében indított erélyes nyomozást a szatmárnémeti rendőrség bünyügyi osztálya. A nyomozás Teszler Salamon, Erzsébet királyné utca 6. szám alatti lakos feljelentése nyomán indult meg. Teszler ugyanis el akart utazni s ebből a célból jegyet akart váltani az egyik vasúti pénztárnál. Közvetlen vonatindulás előtt voltak, amikor a nagy a tolongás. Teszler beállott a sorba s várt türelmesen, amíg a pénztár ablaka elé ért. A fizetésnél derült ki, hogy várakozás közben valaki kilopta nadrágja hátsó zsebéből fekete bőr pénztárcáját, amelyben 460 pengő volt. A rendőrség keresi.

— **A közellátási helyzet megköveteli a konyhakerti kettős termelés fokozását.** A helyesen művelt és rendszeres trágyázott konyhakertben a tavaszi és nyári termények betakarítása után az úgynevezett második évfordulóban még egész sereg értékes zöldségfélét lehet természetesen az ősi fagyokig. A kettős termelésnél számlásba jöhetnek a káposztafélék, a karfiol, a zöldborsó, spárgatök, a hathetes csemegetengeri, a bokorbab, az őszj és téli retek, a saláta, spenót és a cékla.

— **Betörők jártak a balkányi múmalom lisztraktárában.** Vakmerő betörés történt Balkány községben. Niedermann Ernő tulajdonában levő múmalom raktárhelyiségében ismeretlen tettesek betörték és onnan nagyobb mennyiségű lisztet elvittek. A betörés az éjszakai órákban történt. A cseretelephöz tartozó lisztraktár helyiségének ablakát drótháló védte, ezt felvagták és az így kapott résen át behatoltak a lisztraktárba és onnan elvittek négy zsákban 280 kg rozslisztet, négy zsákban 265 kg búzalisztet, két zsákban 89 kg nulláslisztet és három zsákban 116 kg vegyes búzarozslisztet, összesen 400 pengő értékben. A betörők az ablakon mentek be, kifelé azonban már az utcai ajtón át jöttek. Belülről leemelték az ajtót védő hatalmas vasrudat és a kaput kinyitották. A betörés ügyében szatmárnémeti nyomozás indult.

Soldney kikötője

Gyászrovat

MEGHALT NÉMETH LAJOS SZERELŐMESTER

A debreceni iparostársadalom egyik széleskörben ismert és általános megbecsülésnek örvendő tagja, Németh Lajos szerelőmester életének 56. évében hosszabb betegség után elhunyt. A haláleset tegnapra virradó éjszaka következett be.

Németh Lajos élénk tevékenységét fejtett ki szakosztályának és az Ipartestület életében, így halálának híre széles körben keltett őszinte részvétet. Hozzátartozóin kívül nevelt gyermekei, kiterjedt baráti köre és számos ismerőse gyászolja az elhunyt szerelőmestert.

A temetés időpontját illetőleg még nem történt döntés. A Vöröskereszt lajtársi szolgálata útján ugyanis értesítik a halálesetről Németh Lajosnak a harctéren küzdő zászlós fiát s ha mód nyílik rá, ő is hazajön a temetésre.

Balogh Lajos hentes és mészáros életének 51-ik évében elhunyt. Temetése ma délután 6 órakor lesz a Köztemető II. á. ravatalozójából, református gyászszertartással. Fehértől és Takács válalata végzi.

Korosolai Iónka 20 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután 6 órakor lesz a Köztemető II. á. ravatalozó terméből. Lakás: Mező-u. 1. Dankó temetkezés.

Keresztül ment rajta a tizmászás szekér, mégsem lett komolyabb baja. Szerencsés kimenetelű baleset érte a múlt nap Bartha Sándor 54 éves józsa nap számos, aki kétlovas szekéren gabonát szállított a Bősörményi úton, amikor véletlenül lecsúszott a rakott szekér tetejéről a lovak közé. A két ló nem állott meg, hanem tovább haladt s így a szekér kerekai keresztül mentek Bartha Sándor mindkét lábán, azonban esodálatos véletlen folytán csupán kisebb horzsolást szenvedett, mert mint később a klinikán megállapították, egyik lába sem tört el, noha a tizmászás szekér átment rajta. A szerencsés nap számos kőtözés után el is bocsátották.

Dr. Naményi Gyuláné Szentendrei Olga gyorsíró- és gépiró iskolájában augusztus elején szünidei gyorsíró- és gépirótanfolyam kezdődik. (Batthyány-u. 1.) Eng. szám: 6745/1942. Vidékieknek vasútkedvezmény. Előképzítés államvizsgára, állami bizonyítvány. Hebesírás tanítás.

Felakasztotta magát egy nagyváradú úriasszony. Megdőbentő öngyilkosság történt az elmúlt reggel Nagyváradon. Özvegy Prager Dezsóné 47 éves nagyváradú úriasszony lakásán felakasztotta magát s mire rátaláltak már halott volt. A tragikus sorsú úriasszony, aki néhány évvel ezelőtt vesztette el urát s azóta az özvegyek magányos életét élte, tette elkövetésének estélyén még egyik barátjával szórakozott. Akkor még semmi nem látszott viselkedésén sőt gondolataiból s így egyelőre még titok, mi indította végzetes tette elkövetésére.

Új eljárás az eddigi értéktelen fémanyagok felhasználására. A vasnapok során sok olyan anyagot ajánlott fel a közönség, amit megfelelő feldolgozási eljárás hiányában eddig nem lehetett hasznosítani. Konzervdobozokat, tetőlemezeket, fémmel bevont vas használati tárgyakat kellett félretenni, mert nem volt feldolgozásukra megfelelő ipari eljárás. Hosszas kísérletezés után sikerült olyan magyar eljárást találni, amely ezeket a eddig nyersanyaggyártási szempontból értéktelen anyagokat igen hasznossá teszi. Szakkörök számítása szerint az új magyar eljárás alkalmazásával többmillió kiló anyagot lehet a vas- és fémmanyaggyártás rendelkezésére bocsátani. Ez által sikerült gyümölcs-permetezésre alkalmas anyagot, valamint az ipar részére nélkülözhetetlen forrasztó anyagokat is előállítani. A Fémgyűjtő a jövőben tehát ezeket az anyagoknak a gyűjtését is bekapcsolja munkaprogramjába.

Kedden kötötték a második debreceni távházasságot

Néhány héttel ezelőtt kötötték meg az első debreceni távházasságot. A második debreceni távolsági házasság megkötésének ünnepélyes aktsa kedden délelőtt volt a városi anyakönyvvezető előtt.

A vőlegény Vári György debreceni szakaszvezető, aki jelenleg valahol Oroszországban teljesít harctéri szolgálatot, a menyasszony pedig Ivánka Tóth Mária volt. A menyasszony kíséretében megjelentek a tanuk, Lendvay János alhadnagy és

dr. Kovács István, valamint a közvetlen családtagok is.

A meghatóan szép szertartást dr. Deák Sándor helyettes anyakönyvvezető vezette, aki előbb a vőlegény részéről felvett jegyzőkönyvet ismertette, majd pedig a menyasszonyt kérdezte meg, aki a kérdésekre természetesen szintén beleegyező választ adott. Végül dr. Deák Sándor intézett meleg szavakat az új asszonyhoz s felhívta a házassági köteletségének szemelőttartására.

A Nyári Egyetem német tanfolyamának előadásai

Kedden délelőtt a német továbbképző tanfolyamon dr. Häckel Ernő, az Eötvös kollégium tanára — a magyar közönség rendkívül elterjedt nyelvkönyvei révén ismeri őt — azokról a nehézségekről kezdett el beszélni, melyekkel a magyarokat németre tanító pedagógusok találkoznak. Holnap folytatja az előadást, melyet majd vita is követ.

A délutáni előadó dr. Schwarz Elemér pesti egyetemi tanár volt. A német nyelv helyes kiejtésének kérdéséről beszélt, először történelmi alapon. Érdekes volt hallani szájából, hogy a német szép és helyes kiejtés problémájának tisztázásában a kiváló magyar tudósok, Bél Mátyásnak, milyen nagy szerepe volt. Nemkülönben jelentős dolog az is, hogy nálunk már 1780-ban kiadtak

magyar és német nyelven egy kiejtést szabályozó szabálygyűjteményt és ennek alapelvei nagyjából megegyeznek a Siebs által 1898-ban kiadott hivatalos szinpad német kiejtés szabályaival. Maga az előadó professzor igyekezett a közel múltban tisztázni azokat az elveket, amelyeknek a magyar iskolákban kellene érvényesülniök a német nyelv tanításában a kiejtést illetőleg. 200 magyar német szakos tanárt kérdezett meg kérdőíven és az eredményeket: A német köznyelv és helyes kiejtése c. művében foglalta össze. A könyvben képviselt elveket Schwarz Elemér gyakorlati példákkal is illusztrálta és előadása végén egy Goethe verset olvasott fel a hallgatóság nagy tetszésére.

A hajdúszoboszlói református fürdővendégek gondozása. Hajdúszoboszlón évi 8-10 ezerre tehető a nyár folyamán megforduló református vallású állandó fürdővendégek száma. Június hónapban megkezdődött ez évben is a fürdőzők felügyelése. Minden vasárnap délelőtt fél 11 órai kezdettel külön második isztentisztelet van a főszobában a fürdőzők részére, 400-500 idegen részvételével. A Loránffy Zsuzsanna Női Bibliakör pedig, Békely Lajos lelkész és Loós András segédlelkész irányítása mellett, minden csütörtökön este vallásos összejövetelt tart az egyház nagy gyülestermében, melyet nemcsak nők, de a férfi fürdővendégek is szívesen látogatnak. A nyáron már több mint 50 református lelkipásztor megfordult Hajdúszoboszlón, kik közül prédikálásban és írásmagyarázatban segítségére voltak a helybeli lelkészeknek: dr. Kiss Bertalan szatmári, Eöri Szabó Dezső dombóvári, Sárközi Lajos szatmárnémeti, Göde Lajos nagykörsi lelkészek, Kiss Antal Jenő konventi ifjúsági lelkész és Birinyi János debreceni segédlelkész.

A mezeti és házinyul borkészletek átvétele. A Budapesti Közlöny szerdai száma közli az iparügyi miniszter rendeletét a zár alá vett mezeti- és házinyul borkészletek átvételéről.

Kegydíjat kap a szolgálata teljesítése közben elhunyt kabai hatósági fertőtlenítő özvegye. Emlékezetes még olvasóink előtt annak a veszedelmes kiütéses tifusznak hajdúmegyei felbukkanása, amelyet a felvidéki ruszin munkások hurcoltak be s amely elbáthatalanul veszedelemmel járt volna, ha a városi és vármegyei tisztviselői szervek a magánorvosok útján idejében és gyökeresen meg nem akadályozták volna a továbbterjedésben. Sajnos azonban a kabai cigánygyűlésben mégis előfordult vagy három kiütéses tifuszos megbetegedés még az ősz elején, azonban az idejében megtett preventív intézkedések azt eredményezték, hogy egyszersmindenkora megszakadt a továbbterjedés lehetősége. A három cigány felgyógyult, azonban mégis tragikus halálesettel végződött a kabai kiütéses tifusz megjelenése, mert maga, a szolgálalt hősies megvetéssel teljesítő Tóth Ambrus hatósági fertőtlenítő altiszt is megkapta a veszedelmes betegséget és mire már orvosi beavatkozás történt, akkorra már nem lehetett megmenteni az életnek. Ennek ellenére, hogy az elhunyt Tóth Ambrus a szolgálata szabályzat értelmében nyugdíj jogosultságot nem élvezett, mivel szolgálata rövid terjedelmű volt, a vármegye vezetősége mélyszégyes szociális, elgondolástól indítva, most úgy határozott, hogy az elhunyt hatósági fertőtlenítő özvegyének, az esetleges nyugdíj összegének megfelelő állandó kegydíjat folyósít.

Anyakönyvi hírek

Eljegyzések: Dr. Minczer Béla posta s. titkár, Bethlen-utca 52—Márk Judit Károly Ferenc József-út 9. Szabó Gyula városi tisztviselő, Hajnal-utca városi bérház—Dávid Irma Baltazár Dezső-utca 13. Nagy József tímármester, Végkedvő Mihály-utca 53—Balogh Ióna Lónyai-utca 15. szám.

Házasságok: Steinberger Dezső m. tisztviselő, Beregszász—Steinmetz Terézia, Hatvan-utca 59. Kolos Ferenc építésműnök, Budapest—Fehér Melité, Kossuth-utca 13. Nemes dr. Ludmáry Sándor községi orvos, Bagamér—Nemes Jolán Hatvan-utca 1. Bak Károly tanító, Pelekeszi—Balázs Irén Sámsoni-u. 37. sz. Elek János fuvaros—Boros Eszter iskolásgáti rokk. föld. K. Nagy Sándor iskolásgazda—Rácz Margit Miklós-utca 23. Nagy Ferenc kertészegéd, Dévai-utca 37—Rábai Margit Dévai-utca 40. Nagy Árpád egyetemi gépházi munkás, Apponyi-utca 28—Takács Margit Kender-utca 18. Varga Károly nyug. városi hajdú, Bellegelő 353-a.—Bakó Róza Hajdúszoboszló. Fuks Sándor bolta szolga, Olajút 4-b—Pataki Katalin ugyanott.

Születések: Aszalós Miklós békéscsaba, Kádár dűlő 50. fiú József, Gáti Imre fodrászegéd, Rothermere-utca 5, fiú István, Szoboszlói László nap számos, Barcaság-utca 23, fiú László, Krausz Emil asztalos mester, Simonffy-utca 54, fiú Pál, Kiss László nap számos, Nagyszalonta-utca 22, leány Ióna, Bali István műszerész mester, Arany János-utca 6, fiú István, Vass Zoltán ref. lelkész, Kunhegyes, fiú István, Balogh István nap számos, Nádudvar, leány Erzsébet, Bardi József vincellér, fiú József, Nagy József szücsmester, Vörösmaty-utca 32, fiú László, Tar János kishirtokos, Perc d. 16, fiú János, Szántó Sándor, nap számos, Erzsébet-út 27, leány Erika, Kállai Kálmán MÁV géplakatos, Szilvásújfalussy-utca 15, fiú Kálmán, Glant László szobafestőegéd, Poroszlai-út 11, fiú László, Nagy József rep. őrmester, Epreskert-utca 11-b, fiú József, Farkas Elemér gazd. tanintézetű igazgató, Bősörményi-út 62, fiú Péter, Dr. Czeglédy Sándor egy. ny. r. tanár, Doczi József-utca 2, fiú Sándor, Kovács József kishirtokos, Percses-utca 16, leány Klára, Krausz József keresk., József kir. hg-utca 30, fiú Miklós, Friedmann Sámuel cipész-mester, Tóth Árpád-utca 90, fiú Hugó, Kiss Sándor nap számos, Hajdú Bősörmény, leány Róza.

Halottak: Csillag Sándor izr., 47 éves, Ferenc József-út 43. Mirolovits István gk., 5 hónapos, Nyíreszászari, Bakó Ióna ref., 9 hónapos, Ermellék-utca 8. Kohnt József rk., 11 hónapos, Hajdúszoboszló, Vári Antal gk., 10 hónapos, Vámospercs, Vass János gk., 5 éves, Pécsi-utca 4. Tóth István ref., 67 éves, Varga Károly ref., 4 hónapos, Pesti-utca 4. Erdős János ref., 21 éves, Nagyszalonta, Farkas György ref., 67 éves, Péterfia-utca 25. Özv. Karika Albertné ref., 54 éves, Kishegyes-út 40. Barnucz János rk., 21 éves, Biri, Szabó Pál rk., 18 éves, Kecskeméti, Özv. Takács Jánosné rk., 74 éves, Széchenyi-utca 85. Okros Imre ref., 22 éves, Berettyóújfaluy. Özv. Nagy Jánosné ref., 81 éves, Berecsényi-utca 10. Hajzer Margit rk., 7 hónapos, Hosszúpályi, Kaesándi Mihály rk., 4 éves, Vámospercs, Sütő Irma ref., 9 éves, Bajnok-utca 11. Fodor József rk., 48 éves, Budapest, Márton Sándor ref., 18 napos, Szent Anna-utca 32. Kőfi Bálint ref., 3 napos, Tuzsér, Deli Elek rk., 64 éves, Egyek, Rubin Katalin izr., 15 éves, Szepességi-utca 35. Timári Sándor ref., 72 éves, Magoss György-tér 22. Szücs Gábor ref., 44 éves, Egymalom-u. 6.

Fiaink pilótaképzésére adozunk két fillért! Kérjünk tepülőbélyeget.

Egy 2 éves kisleány a forróvízzel telt fazékba esett. Csontos Gézáné eszgeri lakos, 2 éves Ióna nevű kisleányát elvitte id. Csontos Lajosnéhoz azzal a kéréssel, hogy vigyázzanak a gyermekre addig, amíg ő a mezei munkát elvégzi. Id. Csontos Lajosné a gyermeket elvállalta. A délelőtti órákban történt, hogy Csontosné az edények mosogatásához vizet forralt egy nagy fazékban. Amikor a víz már forrt, levette a tűzhelyről és a földre tette. Közben kiment a konyhából, hogy József nevű kislánának tejet adjon. Ezalatt az idő alatt a kis Ióna belesett a földre tett fazék forróvizébe. Csontos Lajosné a súlyos égési sérüléseket szenvedett gyermeket hazavitte az anyjához, hogy azonnal vigyék orvoshoz, ez meg is történt, majd kórházba szállították. Id. Csontos Lajosné ellen gondatlanság miatt eljárás indult.

Kik tették le kitüntetéssel a gyakorlati közigazgatási vizsgát?

A belügyminiszter idonként közzéteszi azoknak a köztisztviselőknek a névsorát, akik az előírt gyakorlati közigazgatási vizsgát kitüntetéssel tették le. A most nyilvánosságra hozott névsor a következő köztisztviselők neveit tartalmazza: Szilas András pécsi aljegyző, Szentiványi László fővárosi fogalmazó, Szabó Pap Zoltán beszerzési aljegyző, Hutnik Károly rimaszombati pénzügyi fogalmazó, Bartal Ernő postatiszt, Makai Tibor telepítésügyi s. titkár, Nagyhegyi Zoltán zalaegerszegi tanügyi s. fogalmazó, Dévai László postafogalmazó, Petroczy Dezső nyárádszeredai szolgabíró, Rác Ernő debreceni pénzügyi fogalmazó, Szaniszló József komáromi aljegyző, Maklár Tyvadar MÁV s. titkár, Légrady László légügyi s. fogalmazó, Fridli Lajos MÁV fogalmazó, Kartal Imre légügyi s. fogalmazó, Agárdi Tibor beregszászi aljegyző, Schaub László számvevőéségi főtitkár, Szabó Károly érsekújvári városi tanácsnok, Vitéz István egyetemi s. fogalmazó, Surányi Jenő székesfehérvári aljegyző, Földváry Endre közmunkatanács s. fogalmazó, Nagy Iván Lajos fővárosi s. fogalmazó, Juhász József egri aljegyző, Uj helyi László miniszteri szemellenőr, Rajos József légügyi s. fogalmazó, Istenes Vilmos rendőr s. fogalmazó, Tomka Gyula fővárosi fogalmazógyakornok, Harsányi László halassagyarmati pénzügyi fogalmazó, Szalay Gyula mezőtúri pénzügyi fogalmazó, Kovács László érsekújvári pénzügyi fogalmazó, Kódsi J. Sándor pénzügyi fogalmazó, vitéz Endrődi József halassagyarmati pénzügyi fogalmazó, Borvendég Ernő törvényszéki bíró, Füzesséry Andor kincstári jogügyi titkár, Hanák Tibor tanügyi s. fogalmazó, Dezső László tanügyi s. fogalmazó, Feketekuti László közalapítványi ügyvezetői fogalmazó és Szekeres Kálmán tanügyi fogalmazó. (Magy. Tud.)

Az 50, 20 és 10 filléres nikkelérmék bevonására megállapított határidőt 1942. évi augusztus 31-ig meghosszabbították. A rendelet szerint a szobahorgó nikkelérméket a Magyar Nemzeti Bank intézetei, illetőleg kirendeltségei augusztus 31. napjáig cserélik át acélérmékre. A vidéki postahivatalok a nikkelérméket a fenti időpontig acélérmékre átcserelelik.

Minden hazafias kereskedőnél kaphat repülőbélyeget.

Hirdetmény. Felhívja a városi adóhivatal az adózó közönséget, hogy az 1942. évi III. negyedre esedékes együttesen kezelt közadót tartozását 1942. évi augusztus 16-ig fizesse be. A befizetés napjánként a hivatalos órák alatt a városi adópenztárnál, vagy pedig a 31.713 és a 87.958. sz. postatakarékpénztári lap felhasználásával eszközölhető. A befizetést elmulasztók ellen a határidő lejártá után a hivatal végrehajtási eljárást indít. Városi adóhivatal.

MOZI

HOTEL KIKELET. Csodálatos hotel a Zengő tetején. Lakói, illetve vendégei a filmek ismert kellemes félholondjai, eleinte csupa férfi, aki halálosan szerelmes a tulajdonosnőbe, akinek, mint kiderül, már férje van. De a férje titok, akinek persze nem tetszik ez a szerep-bonyolódás után szerepcseré, a feleség vonul vissza, a férj igazgat, most már csupa női vendég száll meg, aki halálosan... stb. Páger, Uray, Tökés és Kabos a főszereplői, hálás és jó szerepe van U. Kovács Terusnak, a Csokonai Színház művésznőjének. (Vigszínház.)

SPORT

LABDARUGAS Nem lesz megfelelő megerősítés a csapatoknak a vasárnap szerepelt két összekötő megszerzése. Vasárnap játszottak a csapatokban, hiába van kiváló formában Szilágyi és Sidlik, a támadások, amik jól indultak, befejezetlenül, vagy elrontva elhaltak rendre közvetlen a kapu előtt. A DVSC olyan fölényben volt a II. félidő egy részében, hogy legalább 3 gólt kellett volna lőni, de a két berugott gól nem ebben az időszakban esett. Nem kell tovább kísérletezni a két próbajátékkal, ezeknek a megszerzése semmit sem erősítene a csapatban, a különbség csak az lenne, hogy a jövőben helyettük kellene csatárt keresni. Sérült nincs a DVSC-ben, a csapatösszeállítás természetesen ettől még változhat és reméljük, hogy változni is fog. Kaposi játéka a második félidőbe tetszett, szinte feledtetni tudta az elsőben ejtett hibákat. Főszerkesztő: Felelős szerkesztő: dr. Nagy Imre Benyovszky Pál Kiadja: Alföldi Sajtóvállalat Kft. Felelős kiadó: Balogh István.

A Szolnok szerdán este játszák a Csepellel Szent István Kupa mérkőzést. A mérkőzés valószínű győztese a Szolnok, igaz, hogy a Csepel ellen nem nagyon szokott menni neki a játék, de most semleges pályán is a győzelmet várjuk, mert egységesebb és jobb csapat a csepelieknél. Mindkét csapat a megszokott együttesével áll ki a küzdelemre.

A Nagyvárad AC leszerződött Baránát, az Elektromos fiatal játékosát, sőt Vécseyvel, a Kispeszt kapusával is a legkomolyabb formában tárgyal. Nagy csapat lesz ezzel a NAC, eddig a védelmében volt a hiba, ha sikerül nekik Mészáros megszerzése, aminél arról már volt szó, akkor nem lesz nehéz elképzelni a NAC bajnokágát.

A KAC 5:3 arányban megverte a Marosvásárhelyi SE-t. A mérkőzést Marosvásárhelyen játszották.

ATLETIKA

Október 10-én és 11-én biztosan meglesz az olasz-magyar atletikai viadal. Ezenkívül meghívják Olaszországba két-három magyar hosszútávfutót, akik a Rómában rendezendő 20 kilométeres városon keresztüli futóversenyen vesznek részt.

Marosinak a lábára léptek a berlini versenyen, ezért nem tudott győzni. Meglepés volt a berlini versenyen, hogy egyik magyar atléta sem sikerült győznie. Most Marosi, a 100 méteren második helyezett középtávfutó magyarzátát adta. A hajrában két olasz közrezárta és a lábára is lépett az egyik, mire ki tudott szabadulni, már nem érte utól a németet.

USZÁS

Csik Ferenc hosszú pihenő után újra versenyzett Nagyváradon vasárnap. Olimpiai bajnoknak tudvaleg két évvel ezelőtt visszavonult az úszástól. Mostani indulásától senki sem várt komoly eredményt. Csik azonban megcáfolva minden előrelátást 1:00.8 mp-es időt úszott, amivel jobbat az idén magyar versenyen még csak Tátos ért el. Emellett Csik kétszer is a korlátok úszott, ha ez nem történnék meg vele, minden bizonnyal egy perccel belüli eredményt ért volna el. Ez az eredmény azt jelenti, hogy Csik még ma is kétségtelemül mész a legjobb 100 méteres úszó és kár volt neki idő előtt abba hagyni a versenyzést, amit azonban még helyre tud hozni, hiszen mindössze 29 éves.

KOSÁRLABDA

Az olasz hölgyek legyőzték a magyarokat. A Genovában játszott nemzetközi kosárlabda mérkőzésen az olasz hölgyek 27:18 arányban legyőzték a magyarokat. A győzelemre jobb játékkal és fejlettebb technikájukkal rászolgáltak.

TORNA

Hölygtornászaink legyőzték az olaszokat és a németeket. Vasárnap Velenében rendezték meg a három ország közötti hölygtornászviadalt, melyen a magyar válogatott győzött 167:27 ponttal. Második Németország csapata 163:13 ponttal. Harmadik Olaszország.

Közzgazdaság

BUDAPESTI TERMÉNYTÖZSDE

Borsóból mindjogban élénkül a kínálat a gabonátörzsde magpiacán. Ma 1375 mázsa került piacra és megelégnél a forgalom heremagvakban is, melyekből 370 mázsát adtak el. Kötések: Expressz borsó 300 mázsa 45 ab feladóállomás, 150 mázsa 45 borsodi. Mustárma 42 mázsa 163 ab feladóállomás. Biborhere 150 mázsa 95 százalékos 150, 60 mázsa 95 százalékos 150, 50 mázsa minta szerint 145, 150 mázsa 150 ab feladóállomás, Viktória borsó 600 mázsa 53, 110 mázsa 53, ab feladóállomás. Debreceni sertésvásár. Sovány sertés: felhajtás 386, eladás 214. Árak: 100-350 fillér elősúly kg-ként. Választott malac párja 68-90 pengő. Debreceni állatvásár. Ló felhajtás 236, eladás 68, szarvasmarha felhajtás 450, eladás 170. Árak: vágóelő 115-380, silány igásló 150-300, közepes igásló 300-650, jó igásló 750-1400 pengő darabonként. Jöminőségű vágómarha 120-140, közepes 100-120, silány 80-100, borjú 125-145, növendékmarha 115-125, tinó, ökör 150-185 fillér elősúly kg-ként. Fejős tehén darabja 650-1600 pengő. Az irányzat lanyha.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő: dr. Nagy Imre Benyovszky Pál Kiadja: Alföldi Sajtóvállalat Kft. Felelős kiadó: Balogh István.

APRÓHIRDETÉSEK

A kiadóhivatalban hagyott címek 21-90. telefonszám alatt is megtudhatók. Jelzés hirdetésre ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbít. A közlés díja vidékekről kis értékű postabélyegekből beküldhető.

Nyomozó iroda

Gálocsy legregibb magánnyomozó megfigyelősei, nyomozásai diszkrét, eredményesek. Zöldfa-u. 3. T.: 28-72. 221

Jánosi magánnyomozó, bizalmasan nyomoz és megfigyel. Virág-utca 21. Telefon: 23-78. 8 kapu alatt 932

Háztartási alkalmazott

Bejárónőt megbízható jó bizonyítvánnyal augusztus 15-iki belépéssel alkalmazunk. Singer Varrógép Rt. Ferenc József-út 79. sz. 470

Betöltendő állások

Takarítónőket felvesz a Páll-söröző. 493

Háznál dolgozó paplankészítők keresek. Cím a kiadóba. 485

Fodrász tanulóknak leányokat és fiúkat felvesz Horgonyi fodrászat, Szolozslói-út 4. 269

Kiszolgáló leány tanulóknak fogvételek könyv-, papírkereskedésbe. Piac utca 7. 472

Betöltendő állások férfiaknak

Megbízható keresztény kifizetőt felvesz Kostya ékszerész. 489

Műszaki tanulóknak középiskolás fiút jó családból felveszünk, Műszakitársaság, Hunyadi tizenhét. 490

Állást kereső nők

52 éves nyugdíjas özvegy elmenne idősebb magános férjhez háztartást vezetni szerény feltételek mellett vidékre is. Cím a kiadóban. 443

Állást kereső férfiak

Erettségizett fiatalember perkt gépiró elhelyezkedne, irásbeli munkát vállal. „Pontos” jelige. 486

Ajánlat

Sírkövek műköből és termésköből, gyümölcsösök részére mészalak kapható a Debreceni Műkőgyárnál Rt-nél, Fűrőd utca 2. 1210

Használt, törött gramofonlemez korrólán mennyiségben vesz, eséről Szendrő, Bathány-u. 22. sz. 98

Biztosítsa Vöröskereszt bélyegsorozatát, címje gyezhető Springer fotoszaküzletében főútcán. 283

Minek a fényes kirakat, amikor olesóbban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat udvari bútortüzetben. Piac-utca 71. 1900

Rádió

Rádiót, bármilyen rendszerűt javít, alakít, épít, olesón garanciával, évi-zedes gyakorlattal Szabó Lajos műszerész, Csapó-utca 84. telefon: 32-54. Vidékieknek soronkívt. 573

Oktatás

Gimnáziumi, polgári iskolai magánvizsgára, pótvizsgára, különböztetire előkészít nagy gyakorlattal „Diplomás” jelíge kiadóba. 246

Dr. Naményi Gyuláné, Szentendrei Olga gyórsíró és gépiró iskolájában (eng. sz.: 6475) augusztus elején új tanfolyam kezdődik. Vidékieknek vasut kedvezmény. Államvizsgára előkészítés. Bathány-utca 1. Uj telefon: 20-77. 29

Uj tanfolyam kezdődött augusztus 1-én a Simai gyorsíró-, gépiró- és szepíró iskolában. Piac-u. 73. Előkészítés államvizsgára Vidékieknek vasuti kedvezmény. Telefon 22-53. Debreceni tanker. kir. főig. eng. szám: 1359-1941-42. 324

Kereslet

Filmes fényképezőgépet minden méretben veszek. Berzéki, Piac-utca 38. 17

Törtaranyat, ezüstöt, briliántot magasárban veszek TAKÁCS SÁNDORNE Piac-u. 56. sz. 43

Kersek megvételre automata lyukas billiárdasztalt, címet kérem a kiadóban leadni. 488

Autó-motor kerékpár

100 kem motorkerékpárok: Jáwa, Sachs, Csepel, Turán — 350-es Ralach, 600-as Inian oldalkocsis, Gramofonok, hanglemezek, kerékpárok eladók, csereüzletek, javítóműhely Királynál, Royal-épület. 739

175 köbem-es A. K. D. motorkerékpár jókárban eladó. — Ertekezni: Langer garagóban, Péterfia-u. 475

Bútor

Sajátkészítésű kombinált szekrények, ebédlők, hálóok, előszoba, konyha-berendezések, amerikai és rendes frásztalok, matracok, heneserek — magyaros bútorokat és mindenféle asztalos és kárpitos munkákat megrendelésre is elfogad asztalos és kárpitos kisiparosok bútorlakata: Vár-u. 1. szám Zenedeépület. 1055

Hálószobák, ebédlők, kombinált szobák, konyha-berendezések Salamon bútorüzletében. Jó minőség, előnyös árak. — Hunyadi-u. 2. alatt. 1218

Eladó felszámolásból eredő többféle bútorok, frásztal, székek, ágyak és többféle háztartási tárgyak. Megtekinthető d. e. 8-10-ig. d. u. 2-6-ig Zandia-u. 6. sz. ajál. 491

Eladó föld

Eladó Ondódon a Fáy-dűlőben 3 és fél hold föld. Ertekezni Vénkert Domokos Lajos-utca 1-e. 1 és 3 óra között. 318

Eladó Nagycserén 35 kat. holdas tanús birtok, eladási ára holdanként 800 pengő, tehet 7000 pengő. Eladó Hajdúban 48 kat. búzatermő, fekete föld 46.000-ért. Megbízott Samu János, Deák Ferencc-utca 7. 492

20 hold jó fekvésű föld, városához közel, műuton, legjobb lak- és gazdasági épületekkel, kettős lakással, nagy istállal, dísnó- és baromfi ólakkal, kocsiszinnel, borhással, görével stb. kifűnően berendezve, elkerített nagy udvarral, gyümölcsösökkel és mintaszőlővel, 2000 négyzetöl igen értékes erdővel betegség miatt eladó. Cím a kiadóhivatalban. 483

Szőlő, gyümölcsös

Eladó 1400 □-öl termő szőlő, teljes felszereléssel, gyümölcsösökkel, kétszobás családi házzal, Honvédtemető-u. 33. 432

Eladó házhely

Eladó Széchenyi utca 84. házas telek, Fehértóy — Dégenfeld-tér 4. Ny 1627

Eladó ház

Homokkert, Ovoda utca 13. számú ház két szoba, konyha, előszoba, mellékhelyiségekkel, 700 kvadrát jöllermt szőlővel, felszereléssel, 831 négyzetöl földdel eladó. Ertekezni ugyanott. 1966

Házak és házhelyek előnyös fizetési feltételekkel eladók. Váradegyházmegyei Takarékpénztár 311

Eladó ingóság

Uj kenderzsákok eladók. Dégenfeld-tér 4. Ny 1629

Férfiöltöny háziszőttés, tiszta gyapjúból, strapabíró eladó, Széchenyi 15. I. em. KJ

Elveszett

Kovács Balint Kisszepes névre szóló zsirjegyet, aki tévedésből elvitte, adja be Szilágyi Simonffy-utcai bentjéhez. 487

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének kőrforgógépén. Igazgató: Somogyi Gábor